

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju iedzīvotāju viedoklis par dzīves kvalitāti, vides piesārņojuma problēmām un attieksmi pret vides aizsardzību

Rīga, 2015

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra
izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības
ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības
veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas
pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Saturs

Aptaujas veikšanas un apmierinātības ar dzīves kvalitāti izvērtējuma metodika	3
Apmierinātības ar dzīves kvalitāti izvērtējums	5
☐ pēc dzimuma	5
☐ pēc vecuma	6
☐ pēc izglītības	7
☐ pēc ienākumiem	8
☐ pēc mājsaimniecības lieluma	9
Apmierinātības ar dzīves kvalitāti izvērtējuma kopsavilkums	17
Secinājumi par apmierinātību ar dzīves kvalitāti	19
Diskusijai par projekta tālākām aktivitātēm	19
Respondentu viedokļa analīze par jautājumu „Nosauciet trīs, Jūsaprāt, galvenos iemeslus, kāpēc šeit dzīvot veselīgi?”	20
Kopsavilkums un komentārs diskusijai	23
Vides piesārņojuma ietekmes uz veselību un labsajūtu izvērtējums	23
Secinājumi par vides piesārņojuma ietekmi uz veselību un labsajūtu	29
Komentāri diskusijai par tālākām projekta aktivitātēm	30
Attieksmes par vides piesārņojuma jautājumiem izvērtējums	30
Kopsavilkums par attieksmi pret vides piesārņojuma jautājumiem	42
Komentāri diskusijai, plānojot tālākās projekta aktivitātes	43

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Aptaujas veikšanas metodika

Kopumā viedokli izteica 5 Īpaši Aizsargājamo Dabas Teritoriju iedzīvotāji (Slīteres NP, Vestienas AAA, Rāznas NP, Augšzemes AAA, Augšdaugavas AAA), t.i., 250 iedzīvotāji, kuru saimniecības tika speciāli atlasītas interviju veikšanai. Katrā teritorijā tika veidots “režģis” ar soli 2,5 km x 2,5 km, kurā apakšējam kreisam stūrim vistuvāk esošā saimniecība tika izraudzīta intervijai, ja saimniecībā nebija iespējams veikt interviju (nevēlējās, nebija uz vietas, neapdzīvotas saimniecības), tad pa diagonāli tika izvēlēta nākošā saimniecība.

Apmierinātības ar dzīves kvalitāti izvērtējuma metodika

Pētījuma aptaujā tika izmantota Dzīves kvalitātes aptauja (patika un apmierinātība) (*Quality of Life Enjoyment and Satisfaction Questionnaire – Short Form (Q-LES-Q-SF)*)

Citation: Endicott J, Nee J, Harrison W, Blumenthal R. Quality of Life Enjoyment and Satisfaction Questionnaire: A New Measure. *Psychopharmacology Bulletin*1993;29:321-326.)

Aptauja sastāv no jautājumu kopuma, kas ietver dažādus dzīves kvalitātes aspektus (skatīt zemāk tabulā).

Raksturojiet apmierinātību pēdējās nedēļas laikā ar savas dzīves kvalitāti dažādos aspektos

Ievērojot visus aspektus, novērtējiet, cik apmierināts esat bijis (bijusi) ar dzīves kvalitāti pēdējās nedēļas laikā :	Patikas un apmierinātības vērtējums				
	Ļoti slikts	Slikts	Diezgan labs (vidējs)	Labs	Ļoti labs
-ar fizisko veselību	1	2	3	4	5
-ar garastāvokli	1	2	3	4	5
-ar darbu	1	2	3	4	5
-ar māsaimniecības aktivitātēm	1	2	3	4	5
-ar sociālām attiecībām	1	2	3	4	5
-ar attiecībām ģimenē	1	2	3	4	5
-ar brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm	1	2	3	4	5
-ar spēju funkcionēt/darboties ikdienā	1	2	3	4	5
-ar dzīves un mājokļa stāvokli	1	2	3	4	5
-ar ekonomisko stāvokli	1	2	3	4	5
-ar seksuālo apmierinātību	1	2	3	4	5
-ar spēju iet, kāpt bez reiboņa un kritieniem*	1	2	3	4	5

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Ievērojot visus aspektus, novērtējat, cik apmierināts esat bijis (bijusi) ar dzīves kvalitāti pēdējās nedēļas laikā :	Patikas un apmierinātības vērtējums				
	Ļoti slikts	Slikts	Diezgan labs (vidējs)	Labs	Ļoti labs
-savs vērtējums par spēju strādāt un atpūsties	1	2	3	4	5
-ar vispārējo labsajūtu	1	2	3	4	5
Kā vērtējat savu vispārējo apmierinātību ar dzīvi pagājušajā nedēļā**	1	2	3	4	5

Piezīmes: *jautājums tika izņemts no aptaujas; **t.i. kopējais pašvērtējums, aprēķinos tālāk neiekļauj.

Summējot 14 pozīciju atbildes iegūst izejas datus, kas svārstās robežās no 14 līdz 70 (pētījumā tika iekļauti 13 jautājumi, tāpēc punkti ir robežās no 13 līdz 65). Apmierinājumu ar dzīves kvalitāti izsaka procentos, izmantojot formulu: ((vērtējumu summa jeb kopējais punktu skaits - minimālais punktu skaits)/(maksimālo punktu skaits – minimālais punktu skaits)) * 100. Vērtējuma summas punktus var izteikt arī atbilstoši tabulā norādītajam vērtībām:

Raw Score	% Maximum	Raw Score	% Maximum	Raw Score	% Maximum	Raw Score	% Maximum
14	0	28	25	42	50	56	75
15	2	29	27	43	52	57	77
16	4	30	29	44	54	58	79
17	5	31	30	45	55	59	80
18	7	32	32	46	57	60	82
19	9	33	34	47	59	61	84
20	11	34	36	48	61	62	86
21	13	35	38	49	63	63	88
22	14	36	39	50	64	64	89
23	16	37	41	51	66	65	91
24	18	38	43	52	68	66	93
25	20	39	45	53	70	67	95
26	21	40	46	54	71	68	96
27	23	41	48	55	73	69	98
						70	100

Aprēķina piemērs: vērtējuma summa ir 48 punkti, tad $((48 - 14)/(70-14))*100 = 61\%$ jeb 48 punkti atbilst 61%.

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Apmierinātības ar dzīves kvalitāti izvērtējums

Apmierinātība ar dzīves kvalitāti visās teritorijās kopā (izteikta %, ņemot vērā kopējo punktu skaitu un veicot aprēķinu pēc metodikas, kur 100% - pilnīga apmierinātība ar dzīves kvalitāti) norāda, ka vidējā dzīves kvalitāte visās teritorijās kopā atbilst $65,4\% \pm 14,4\%$ (min. - 32,7% un maks. - 100,0 %). Augšzemes AAA respondenti ir norādījuši visaugstāko vidējo apmierinātības līmeni starp visām teritorijām – 70,8%, bet Rāznas NP respondenti ir norādījuši viszemāko vidējo apmierinātības līmeni starp visām teritorijām – 62,2% (skat. 1.tabulu).

1.tabula. Respondentu apmierinātības ar dzīves kvalitāti rezultāti pētāmās teritorijās kopumā.

Teritorijas nosaukums	Minimālā vērtība	Maksimālā vērtība	Vidējā vērtība	Standartnovirze
Augšdaugavas AAA	38,5	100,0	63,4	15,3
Augšzemes AAA	32,7	100,0	70,8	16,1
Rāznas NP	32,7	92,3	62,2	12,8
Slīteres NP	38,5	90,4	67,4	13,4
Vestienas AAA	36,5	92,3	63,1	12,3

Analizējot apmierinātību ar dzīves kvalitāti pēc sociālekonomiskiem rādītājiem, redzams, ka:

- **pēc dzimuma** kopējais vidējais apmierinātības līmenis ar dzīves kvalitāti visās pētāmās teritorijās augstākais ir vīriešiem (67,4%) salīdzinot ar sievietēm (63,7%). Arī izvērtējot rezultātus pēc teritorijām, visaugstākais apmierinātības līmenis ar dzīves kvalitāti kopumā augstāks ir vīriešiem nekā sievietēm. Vīriešiem visaugstākais apmierinātības līmenis ar dzīves kvalitāti ir Slīteres NP (72,0%), bet viszemākais Augšdaugavas AAA (63,0%). Savukārt sievietēm visaugstākais apmierinātības līmenis ar dzīves kvalitāti ir Augšzemes AAA (70,7%), bet viszemākais – Rāznas NP (60,3%) (skat. 2.tabulu).

2.tabula. Respondentu apmierinātības ar dzīves kvalitāti rezultāti pētāmās teritorijās (pēc dzimuma).

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Dzimums	Augšdaugavas AAA	Augšzemes AAA	Rāznas NP	Slīteres NP	Vestienas AAA
vīrietis	63,0% ± 15,8% (38,5% - 100%)	70,4% ± 16,7% (32,7% - 100%)	66,1% ± 11,9% (51,9% - 88,5%)	72,0% ± 14,0% (50,0% - 90,4%)	65,5% ± 11,1% (42,3% - 84,6%)
sieviete	63,8% ± 15,2% (44,2% - 98,1%)	70,7% ± 16,0% (46,2% - 96,2%)	60,3% ± 13,0% (32,7% - 92,3%)	65,2% ± 12,8% (38,5% - 88,5%)	61,8% ± 12,9% (36,5% - 92,3%)

- **pēc vecuma** visaugstākais apmierinātības līmenis ir respondentiem vecumā no 26 līdz 35 gadiem (79,3%), bet viszemākais – vecumā no 66 līdz 75 gadiem (58,5%) (skatīt 3. tabulu).

3.tabula. Respondentu apmierinātības ar dzīves kvalitāti rezultāti pētāmās teritorijās (pēc vecuma) kopumā.

Vecums	Minimālā vērtība	Maksimālā vērtība	Vidējā vērtība	Standartnovirze
16-25	57,7	96,2	72,3	15,5
26-35	63,5	92,3	79,3	8,6
36-45	44,2	98,1	70,1	11,9
46-55	32,7	100,0	67,9	14,8
56-65	36,5	96,2	63,8	15,7
66-75	32,7	78,9	58,5	11,2
>75	40,4	96,2	60,0	11,7

Visaugstākais apmierinātības līmenis ar dzīves kvalitāti ir Slīteres NP respondentiem vecuma grupā no 26 – 35 gadiem (85,0%), bet viszemākais – Rāznas NP respondentiem vecuma grupā no 56 līdz 65 gadiem (57,7%) (skatīt 4. tabulu).

4.tabula. Respondentu apmierinātības ar dzīves kvalitāti rezultāti pētāmās teritorijās (pēc vecuma).

Vecums	Augšdaugavas AAA	Augšzemes AAA	Rāznas NP	Slīteres NP	Vestienas AAA
16 - 25	-	77,9% ± 25,8% (59,6% - 96,2%)	57,7	-	74,0% ± 4,1% (71,2% - 76,9%)
26 - 35	80,8%	73,1%	78,2% ± 12,4% (69,2% - 92,3%)	85,0% ± 5,2% (78,9% - 90,4%)	72,4% ± 7,8% (63,5% - 76,9%)

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Vecums	Augšdaugavas AAA	Augšzemes AAA	Rāznas NP	Slīteres NP	Vestienas AAA
36- 45	71,5% ± 15,1% (44,2% - 98,1%)	68,3% ± 11,1% (51,9% - 75,0%)	71,6% ± 14,2% (53,9% - 88,5%)	71,2% ± 8,8% (61,5% - 88,5%)	63,5% ± 8,8% (55,8% - 73,1%)
46 - 55	66,4% ± 17,1% (38,5% - 100,0%)	75,4% ± 15,5% (32,7% - 100,0%)	64,3% ± 12,7% (42,3% - 84,6%)	67,3% ± 13,0% (48,1% - 84,6%)	63,5% ± 12,9% (46,2% - 76,9%)
56 - 65	64,7% ± 15,5% (46,2% - 90,4%)	70,6% ± 19,0% (42,3% - 96,2%)	57,7% ± 12,5% (42,3% - 78,9%)	64,5% ± 14,7% (38,5% - 80,8%)	62,4% ± 18,2% (36,5% - 92,3%)
66 - 75	56,1% ± 10,8% (46,2% - 71,2%)	58,3% ± 12,6% (46,2% - 75,0%)	56,7% ± 9,8% (32,7% - 69,2%)	58,9% ± 13,0% (42,3% - 76,9%)	61,4% ± 12,4% (42,3% - 78,9%)
> 75	51,5% ± 4,8% (44,2% - 59,6%)	65,0% ± 16,0% (48,1% - 96,2%)	59,1% ± 12,0% (51,9% - 16,9%)	64,7% ± 11,5% (40,4% - 75,0%)	60,3% ± 7,2% (50,0% - 73,1%)

- **pēc izglītības** vērojama tendence, jo augstāks izglītības līmenis, jo augstāks vidējais apmierinātības līmenis ar dzīves kvalitāti, t.i., 60,5% - respondentiem ar pamata izglītību un 74,6% - respondentiem ar augstāko izglītību.

3.tabula. Respondentu apmierinātības ar dzīves kvalitāti rezultāti pētāmās teritorijās (pēc izglītības līmeņa) kopumā.

Izglītības līmenis	Minimālā vērtība	Maksimālā vērtība	Vidējā vērtība	Standartnovirze
pamata	32,7	96,2	60,5	13,6
vidējā	32,7	100,0	63,3	14,2
augstākā	48,1	98,1	74,6	11,6
nepabeigta augstākā	42,3	76,9	61,1	11,0

Līdzīga tendence saglabājas analizējot vidējo apmierinātības līmeni ar dzīves kvalitāti atkarībā no dzīves vietas, respondentiem ar pamata izglītību – zemāks līmenis (viszemākais vidējais apmierinātības ar dzīves kvalitāti līmenis ir Augšdaugavas AAA respondentiem – 52,4%) un respondentiem ar augstāko izglītību – augstāks (visaugstākais vidējais apmierinātības ar dzīves kvalitāti līmenis ir Augšzemes AAA respondentiem).

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

4.tabula. Respondentu apmierinātības ar dzīves kvalitāti rezultāti pētāmās teritorijās (pēc izglītības līmeņa).

Izglītības līmenis	Augšdaugavas AAA	Augšzemes AAA	Rāznas NP	Slīteres NP	Vestienas AAA
pamata	52,4% ± 9,0% (38,5% - 71,2%)	64,5% ± 16,7% (32,7% - 96,2%)	53,5% ± 4,5% (46,2% - 59,6%)	64,4% ± 11,1% (40,4% - 75,0%)	66,0% ± 7,8% (57,7% - 73,1%)
vidējā	62,5% ± 15,1% (44,2% - 100,0%)	75,4% ± 14,3% (42,3% - 100,0%)	59,3% ± 11,9% (32,7% - 78,9%)	64,1% ± 13,3% (38,5% - 90,4%)	59,1% ± 11,4% (36,5% - 76,9%)
augstākā	74,3% ± 13,0% (48,1% - 98,1%)	79,6% ± 9,5% (73,1% - 96,2%)	73,1% ± 11,9% (51,9% - 92,3%)	78,0% ± 9,4% (55,8% - 90,4%)	70,5% ± 12,8% (53,9% - 92,3%)
nepabeigta augstākā		50,0%	65,4% ± 10,9% (57,7% - 73,1%)	57,7% ± 13,5% (42,3% - 67,3%)	65,4% ± 10,7% (55,8% - 76,9%)

- pēc ienākumiem (uz personu mēnesī) apskatot rezultātus, vērojama izteikta tendence, ka, pieaugot respondentu ienākumu līmenim (grupā mazāk par 100 EUR vidējais apmierinātības līmenis – 56,2%, bet grupā virs 1000 EUR – 87,5%), pieaug arī vidējais apmierinātības līmenis ar dzīves kvalitāti. Respondentiem, kuriem uz personu mēnesī ienākumi ir virs 400 EUR, tiem arī vidējais apmierinātības līmenis ar dzīves kvalitāti ir virs 70% (skatīt 5.tabulu). Līdzīga tendence saglabājas arī analizējot datus pa teritorijām

5.tabula. Respondentu kopējās apmierinātības ar dzīves kvalitāti rezultāti pētāmās teritorijās (pēc ienākumiem uz vienu personu mēnesī).

Ienākumu līmenis	Minimālā vērtība	Maksimālā vērtība	Vidējā vērtība	Standartnovirze
<100 EUR	32,7	88,5	56,2	14,2
100-250 EUR	38,5	96,2	61,9	13,9
251-400 EUR	38,5	100,0	67,4	12,5
401-550 EUR	48,1	98,1	71,9	12,8
551-700 EUR	65,4	100,0	84,1	12,5
851-1000 EUR	59,6	84,6	73,6	10,5
>1000 EUR	84,5	90,4	87,5	4,1
nav info	40,4	92,3	69,0	13,1

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Līdzīga tendence saglabājas arī analizējot datus pa teritorijām, kur, respondentiem ar ienākumu līmeni uz vienu personu mēnesī mazāku par 100 EUR, viszemākais apmierinātības līmenis ar dzīves kvalitāti ir Vestienas AAA (50,6%) un visaugstākais apmierinātības līmenis ar dzīves kvalitāti ir respondentiem no Augšzemes AAA (98,1%) (skatīt 6.tabulu).

6.tabula. Respondentu apmierinātības ar dzīves kvalitāti rezultāti pētāmās teritorijās (pēc ienākumiem uz vienu personu mēnesī).

Ienākumu līmenis	Augšdaugavas AAA	Augšzemes AAA	Rāznas NP	Slīteres NP	Vestienas AAA
<100 EUR	64,4% ± 13,8% (44,2% - 75,0%)	63,5% ± 28,3% (32,7% - 88,5%)	55,0% ± 12,4% (32,7% - 78,9%)	51,9% *	50,6% ± 11,6% (36,5% - 67,3%)
101-250 EUR	55,9% ± 11,6% (44,2% - 90,4%)	67,2% ± 16,1% (42,3% - 96,2%)	63,7% ± 14,4% (42,3% - 92,3%)	60,7% ± 14,4% (38,5% - 76,9%)	63,9% ± 11,8% (42,3% - 92,3%)
251-400 EUR	55,9% ± 11,6% (44,2% - 90,4%)	71,9% ± 15,7% (46,2% - 96,2%)	66,9% ± 9,5% (51,9% - 84,6%)	67,1% ± 10,1% (48,1% - 82,7%)	62,4% ± 8,7% (50% - 76,9%)
401-550 EUR	71,4% ± 14,9% (48,1% - 98,1%)	75,0% ± 8,8% (57,7% - 86,5%)	73,1%*	65,8% ± 17,0% (50,0% - 90,4%)	77,9% ± 1,4% (76,9% - 78,9%)
551-700 EUR		98,1% ± 2,7% (96,5% - 100,0%)	65,4%*	86,1% ± 3,4% (82,7% - 90,4%)	67,3%*
851-1000 EUR			59,6%*	78,8% ± 8,2% (73,1% - 84,6%)	76,9%*
>1000 EUR	90,4%*			84,6%	
nav informācijas		70,3% ± 15,0% (48,1% - 92,3%)	69,2%*	65,4% ± 12,1% (40,4% - 76,9%)	84,6*

Piezīme: * rezultāti atspoguļo viena respondenta datus.

- pēc māsaimniecības lieluma ir vērojama neliela tendence pieaugt vidējam apmierinātības līmenim ar dzīves kvalitāti, pieaugot tās lielumam (no 61,3% respondentiem, kas dzīvo dzīvoklī, līdz 68,4% respondentiem, kuriem ir liela saimniecība (virs 51 ha) (skatīt 7.tabulu).

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

7.tabula. Respondentu kopējās apmierinātības ar dzīves kvalitāti rezultāti pētāmās teritorijās (pēc ienākumiem uz vienu personu mēnesī) atkarībā no mājsaimniecības lieluma.

Mājsaimniecības lielums	Minimālā vērtība	Maksimālā vērtība	Vidējā vērtība	Standartnovirze
neliela (0,1-10 ha)	32,7	100,0	64,4	14,6
maza (11-20 ha)	46,2	100,0	66,2	14,7
vidēja (21-50 ha)	36,5	96,2	66,5	14,1
liela (>51 ha)	42,3	98,1	68,4	12,0
dzīvoklis	32,7	88,5	61,3	16,7
nav informācijas	50,0	92,3	70,4	17,1

Analizējot datus pa teritorijām šī tendence ir izteiktāka, it īpaši Augšdaugavas AAA (respondentiem ar nelielām mājsaimniecībām – 59,5%, bet respondentiem ar lielām mājsaimniecībām – 74,3%), Augšzemes AAA (respondentiem ar nelielām mājsaimniecībām – 67,8%, bet respondentiem ar lielām mājsaimniecībām – 78,8%) un Rāznas NP (respondentiem, kuri dzīvo tikai dzīvoklī – 52,4%, bet respondentiem ar vidēju mājsaimniecībām – 68,4%) jeb Latgalē (skatīt 8.tabulu).

8.tabula. Respondentu apmierinātības ar dzīves kvalitāti rezultāti pētāmās teritorijās (pēc ienākumiem uz vienu personu mēnesī) atkarībā no mājsaimniecības lieluma.

Mājsaimniecības lielums	Augšdaugavas AAA	Augšzemes AAA	Rāznas NP	Slīteres NP	Vestienas AAA
neliela (0,1-10 ha)	59,5% ± 13,8% (38,5% - 90,4%)	67,8% ± 16,0% (32,7% - 100,0%)	60,0% ± 12,8% (42,3% - 92,3%)	63,6% ± 14,8% (40,4% - 84,6%)	67,7% ± 13,8% (38,5% - 90,4%)
maza (11-20 ha)	62,5% ± 17,0% (46,2% - 100,0%)	73,6% ± 18,1% (46,2% - 96,2%)	63,5% ± 6,6% (53,9% - 71,2%)	68,1% ± 9,3% (51,9% - 78,9%)	-
vidēja (21-50 ha)	67,9% ± 16,6% (46,2% - 82,7%)	76,0% ± 15,7% (57,7% - 96,2%)	68,4% ± 12,4% (46,2% - 88,5%)	61,2% ± 13,3% (36,5% - 92,3%)	-
liela (>51 ha)	74,3% ± 13,1% (63,5% - 98,1%)	78,8%	67,3% ± 9,0% (55,8% - 73,1%)	62,4% ± 10,6% (42,3% - 76,9%)	-

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

dzīvoklis	-	88,5%	52,4% ± 18,7% (32,7% - 75,0%)	-	63,5% ± 6,1% (55,8% - 69,2%)
nav informācijas	-	86,5% ± 8,2% (80,8% - 92,3%)	64,4% ± 13,8% (44,2% - 75,0%)	59,6% ± 10,7% (50,0% - 71,2%)	-

Kopumā lielākā daļa (91,4%) respondenti dažādus dzīves kvalitātes aspektus ir novērtējuši pozitīvi ar vērtējumu „diezgan labs jeb apmierinošs” (30,6%), „labs” (43,5%) un „ļoti labs” (17,3%), bet „slikti” un „ļoti slikti” tiek novērtēti tādi aspekti kā: apmierinātība ar ekonomisko stāvokli (26,6% jeb katrs ceturtais respondents), spēju strādāt un atpūsties (12,9% jeb katrs astotais respondents), ar fizisko veselību (14,9% jeb katrs septītais), ar dzīves un mājokļa stāvokli (12,5% jeb katrs astotais respondents) un ar darbu (12,9% jeb katrs astotais respondents) (skatīt 1.attēlu).

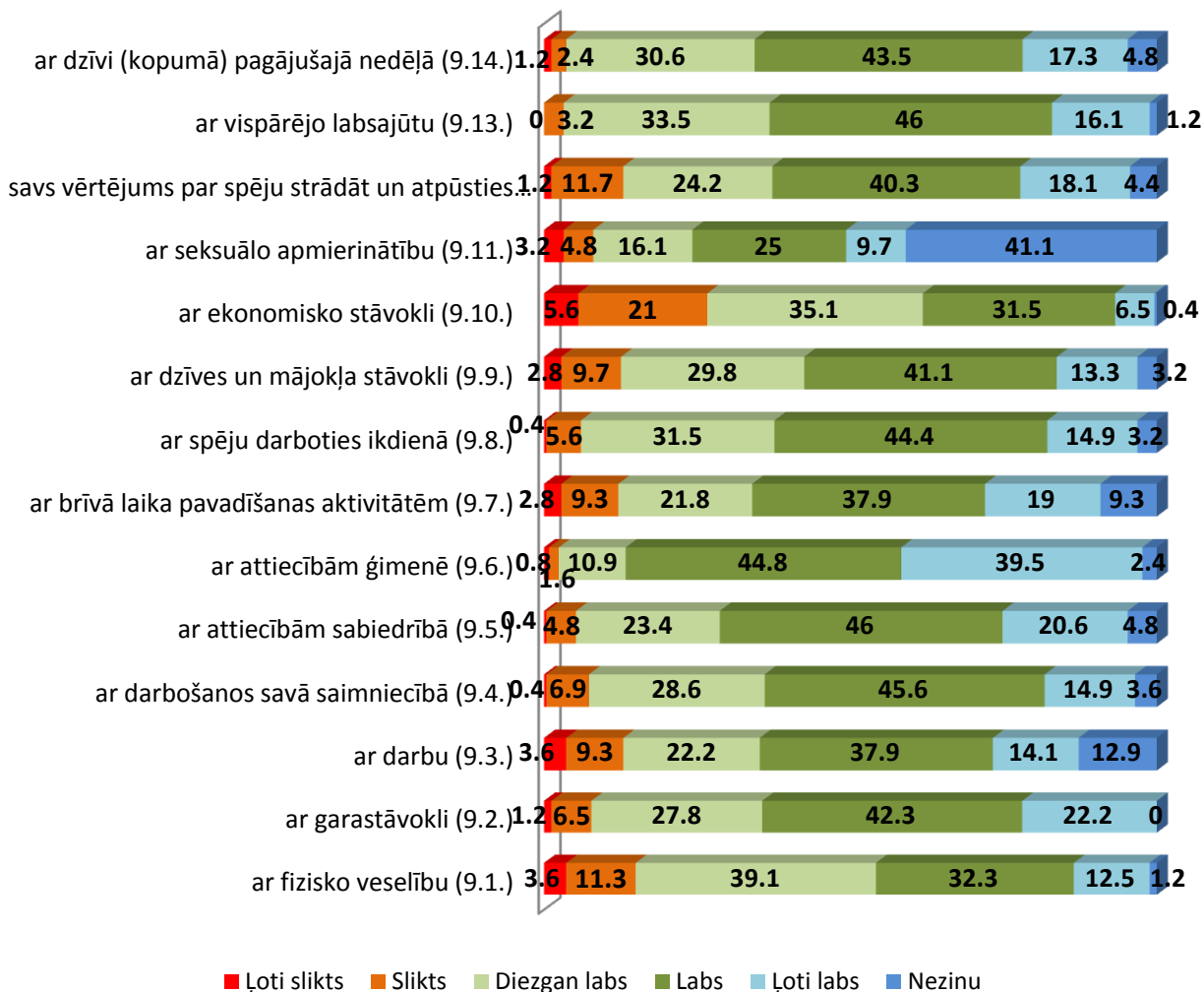
Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Nemot vērā visus apsvērumus, novērtējiet, cik apmierināts tieši Jūs esat bijis/-usi ar dzīves kvalitāti pēdējās nedēļas laikā:

1.attēls. Apmierinātības ar dzīves kvalitāti novērtējums visu teritoriju respondentiem, apskatot atsevišķi katru dzīves kvalitātes aspektu.

Vairāk kā 20% Augšdaugavas AAA respondenti „slikti” un „ļoti slikti” ir novērtējuši apmierinātību ar ekonomisko stāvokli, ar darbu, ar fizisko veselību, ar spēju strādāt un atpūsties, ar brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm un ar seksuālo apmierinātību (skatīt 2. attēlu).

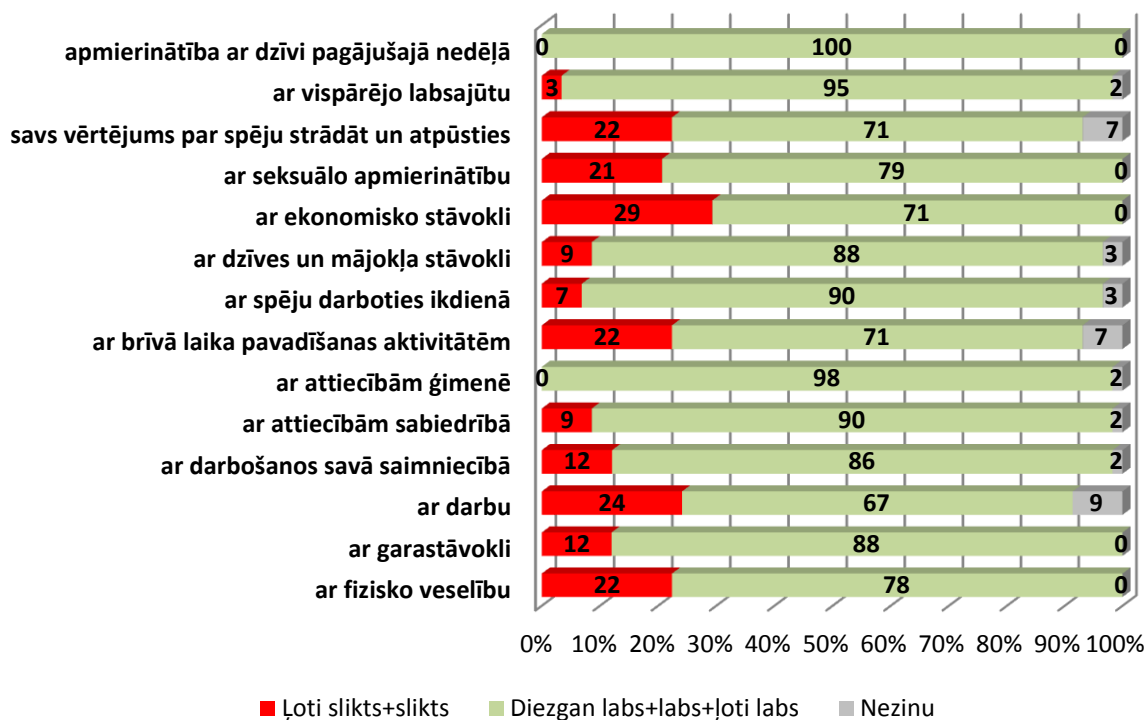
Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Augšdaugavas AAA apmierinātības ar dzīves kvalitāti novērtējums

2.attēls. Apmierinātības ar dzīves kvalitāti novērtējums Augšdaugavas AAA respondentiem, apskatot atsevišķi katru dzīves kvalitātes aspektu.

Visvairāk Augšdaugavas AAA respondentu „slikti” un „ļoti slikti” ir novērtējuši apmierinātību ar ekonomisko stāvokli (25%), ar brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm (14%) un ar spēju strādāt un atpūsties (12%) (skatīt 2. attēlu).

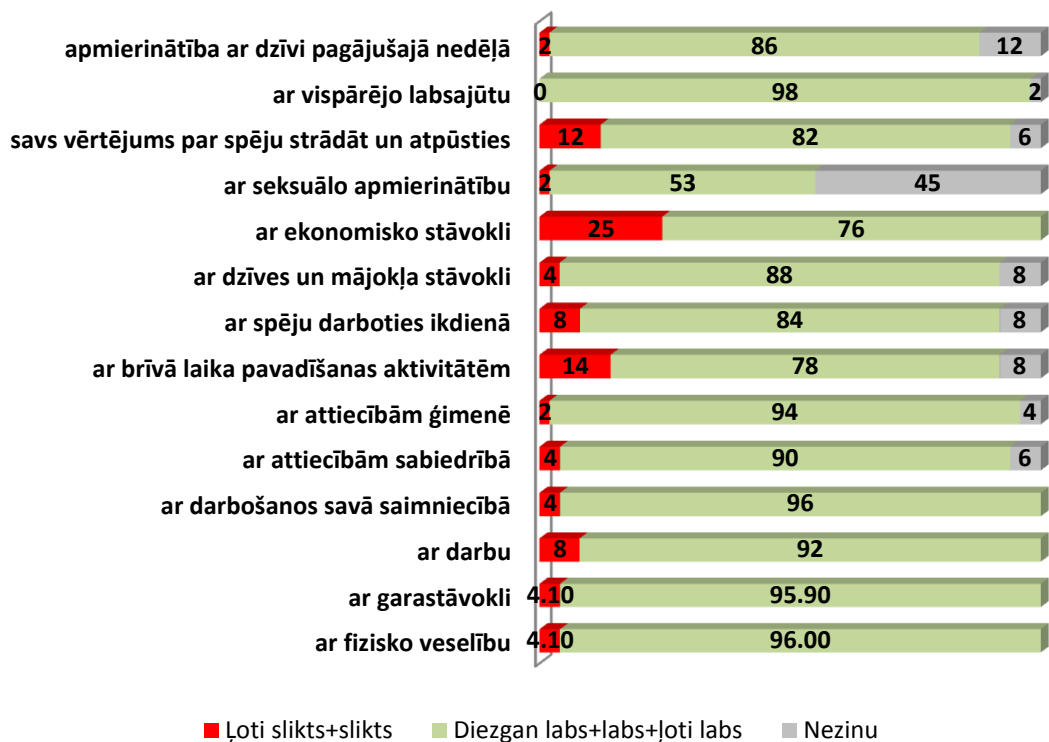
Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Augšzemes AAA apmierinātība ar dzīves kvalitātes novērtējums

3.attēls. Apmierinātības ar dzīves kvalitāti novērtējums Augšzemes AAA respondentiem, apskatot atsevišķi katru dzīves kvalitātes aspektu.

Visvairāk Rāznas NP respondentu „slikti” un „ļoti slikti” ir novērtējuši apmierinātību ar ekonomisko stāvokli (30%), ar darbu (20%), ar dzīves un mājokļa stāvokli (20%) un ar fizisko veselību (18%)

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

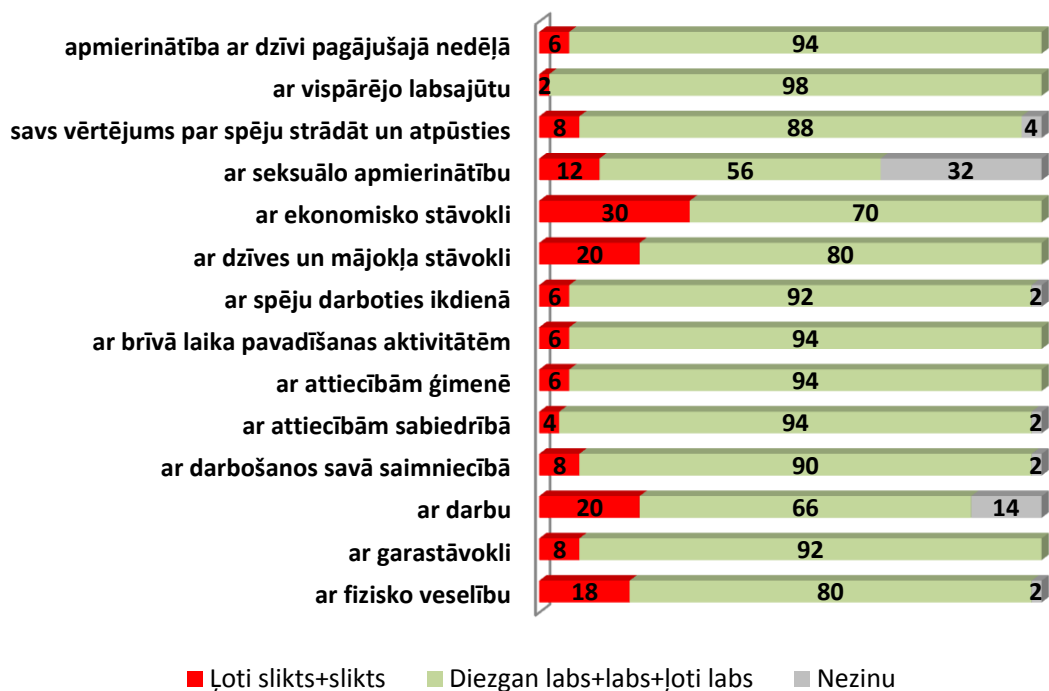

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

(skatīt 4. attēlu).

Rāznas NP apmierinātības ar dzīves kvalitāti novērtējums

4.attēls. Apmierinātības ar dzīves kvalitāti novērtējums Rāznas NP respondentiem, apskatot atsevišķi katru dzīves kvalitātes aspektu.

Slīteres NP respondentu visvairāk ar „slikti” un „ļoti slikti” ir novērtējuši apmierinātību ar spēju strādāt un atpūsties (24%), ar ekonomisko stāvokli (20%), ar fizisko veselību (16%) un ar dzīves un mājokļa stāvokli (12%) (skatīt 5. attēlu).

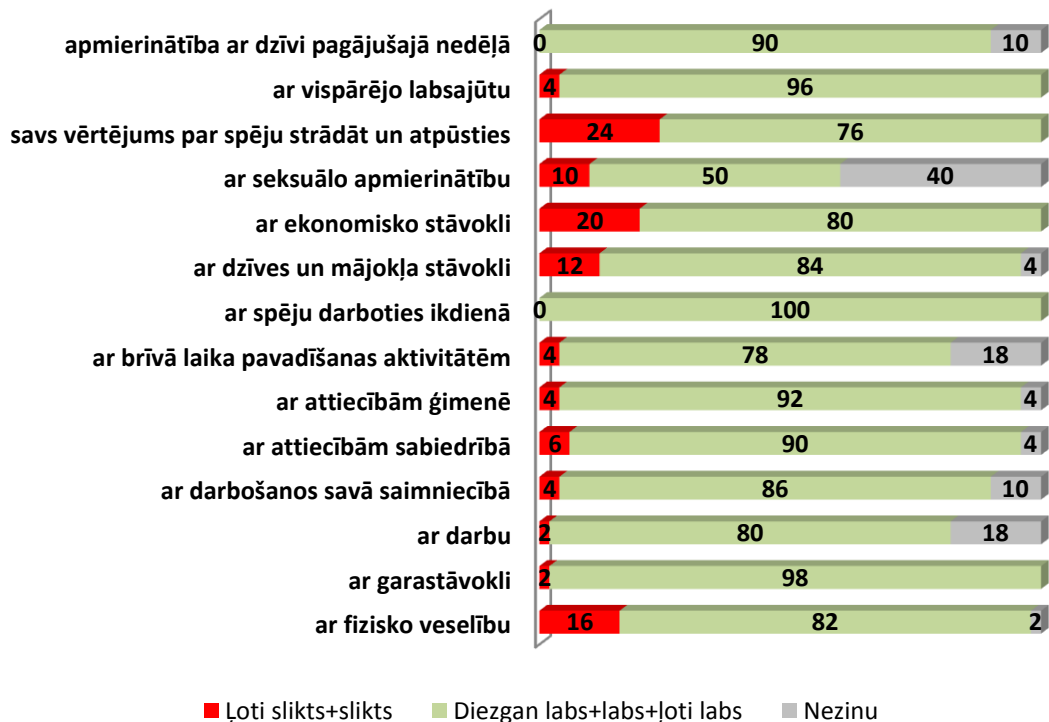
Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Slīteres NP apmierinātības ar dzīves kvalitāti novērtējums

5.attēls. Apmierinātības ar dzīves kvalitāti novērtējums Slīteres NP respondentiem, apskatot atsevišķi katru dzīves kvalitātes aspektu.

Vestienas AAA respondentu visvairāk ar „slikti” un „ļoti slikti” ir novērtējuši ar ekonomisko stāvokli (29% jeb katrs trešais respondents), ar dzīves un mājokļa stāvokli (20% jeb katrs piektais respondents), ar spēju strādāt un atpūsties (17% jeb katrs sestais respondents), ar fizisko veselību (12% jeb katrs astotais respondents), ar garastāvokli (12% jeb katrs astotais respondents), ar brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm (ar 12% jeb katrs astotais respondents) un ar dzīvi kopumā pēdējās nedēļas laikā n (112% jeb katrs astotais respondents) (skatīt 6.attēlu).

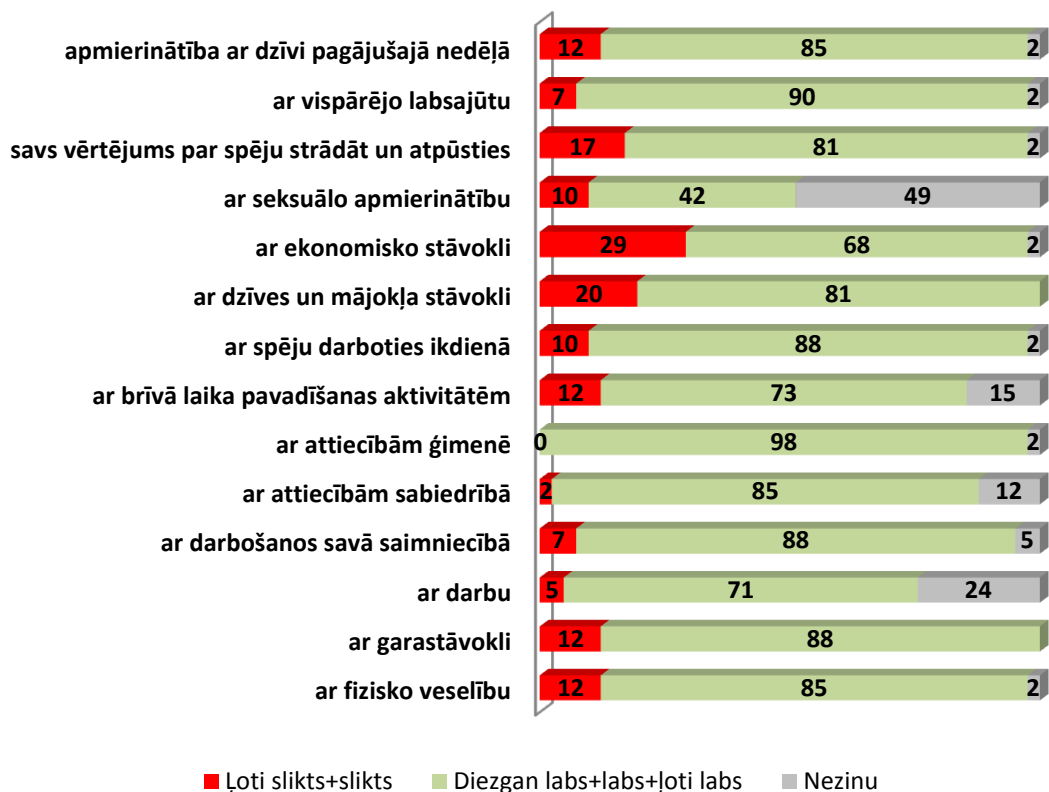
Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Vestienas AAA apmierinātības ar dzīves kvalitāti novērtējums

6.attēls. Apmierinātības ar dzīves kvalitāti novērtējums Vestienas NP respondentiem, apskatot atsevišķi katru dzīves kvalitātes aspektu.

Apmierinātības ar dzīves kvalitāti izvērtējuma kopsavilkums

Kopumā respondenti apmierinātību ar dzīves kvalitāti visos jautājumos ir novērtējuši labi, bet ar vērtējumu „slikti” un „ļoti slikti” tiek novērtēta apmierinātība:

- ar ekonomisko stāvokli (26,6% jeb katrs ceturtais respondents),
- spēju strādāt un atpūsties (12,9% jeb katrs astotais respondents),
- ar fizisko veselību (14,9% jeb katrs septītais),

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

- ar dzīves un mājokļa stāvokli (12,5% jeb katrs astotais respondents),
- ar darbu (12,9% jeb katrs astotais respondents).

Visbiežāk sliktu vērtējumu (vairāk kā 20% katrā no jautājumiem) apmierinātībai ar ekonomisko stāvokli, ar darbu, ar fizisko veselību, ar spēju strādāt un atpūsties, ar brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm un ar seksuālo apmierinātību ir snieguši Augšdaugavas AAA respondenti. Augšzemēs AAA respondentu, papildus iepriekšminētiem visām teritorijām kopējiem dzīves kvalitātes aspektiem, kā sliktu ir minējuši arī apmierinātību ar brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm (14%). Rāznas NP respondenti vissliktāk, salīdzinot ar citu teritoriju respondentiem, ir novērtējuši tieši apmierinātību ar ekonomisko stāvokli (30%), ar darbu (20%), ar dzīves un mājokļa stāvokli (20%) un ar fizisko veselību (18%). Slīteres NP respondentu kā sliktus ir atzīmējuši tos pašus dzīves kvalitātes aspektus, kas ir minēti iepriekš pie kopējā vērtējuma visās teritorijās. Vestienas AAA respondenti, papildus iepriekšminētiem visām teritorijām kopējiem dzīves kvalitātes aspektiem, kā sliktu ir minējuši arī apmierinātību ar garastāvokli (12%), ar brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm (ar 12% jeb katrs astotais respondents) un ar dzīvi kopumā pēdējās nedēļas laikā n (12%).

Apmierinātība ar dzīves kvalitāti kopumā (% , kur 100% - pilnībā apmierināts ar dzīves kvalitāti/ ,ņemot vērā visus dzīves kvalitātes aspektus) visās teritorijās kopā norāda, ka vidējā dzīves kvalitāte visās teritorijās kopā atbilst 65,4% (Augšzemes AAA respondentiem ir visaugstākais vidējais apmierinātības līmenis – 70,8%, bet viszemākais vidējais apmierinātības līmeni ir Rāznas NP respondentiem – 62,2%). Izvērtējot apmierinātību ar dzīves kvalitāti procentuāli visās teritorijās kopumā:

- vīriešiem ir augstāks kopējais vidējais apmierinātības līmenis ar dzīves kvalitāti visās pētāmās teritorijās kopā un katrā teritorijā atsevišķi (izņemot Augšzemes AAA respondentiem).
- gados jaunākiem respondentiem ir visaugstākais vidējais apmierinātības līmenis kopumā visās teritorijās un katrā teritorijā atsevišķi.
- respondentiem ar augstāku izglītības līmeni ir augstāks vidējais apmierinātības līmenis ar dzīves kvalitāti.
- respondentiem ar lielākiem ienākumiem (uz personu mēnesī) ir augstāks arī vidējais apmierinātības līmenis ar dzīves kvalitāti kopumā visās teritorijās un katrā teritorijā atsevišķi. Respondentiem, kuriem uz personu mēnesī ienākumi ir virs 400 EUR, tiem arī vidējais apmierinātības līmenis ar dzīves kvalitāti ir virs 70%.

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

RSU Darba
drošības un vides
veselības institūts

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

- respondentiem ar lielāku māsaimniecību ir augstāks vidējais apmierinātības līmenis ar dzīves kvalitāti, salīdzinot ar respondentiem, kuri dzīvo dzīvoklī, kā arī ar tiem, kuriem ir neliela saimniecība.

Izvērtējot aptaujas datus, redzams, ka apmierinātību ar dzīves kvalitāti visizteiktāk ietekmē respondentu izglītības līmenis, ienākumu līmenis un māsaimniecības lielums. Māsaimniecības lielums nodrošina ne tikai ienākumus, bet arī ir iztikas avots, kas ļauj ietaupīt, jo ir sava pārtika, kas ir redzams aptaujas rezultātos, jo respondentiem, kas dzīvo dzīvokļos ir zemāks apmierinātības līmenis ar dzīves kvalitāti nekā respondentiem, kuriem ir kaut neliela māsaimniecība (piemēram, mazdārziņš).

Secinājumi par apmierinātību ar dzīves kvalitāti

- Kopumā katrā jautājumā atsevišķi apmierinātība ar dzīves kvalitāti respondentiem ir laba, bet, izvērtējot apmierinātību ar dzīves kvalitāti katrā jautājumā atsevišķi, ir vērojamas kopējas iezīmes, ka slikta apmierinātība ir ar ekonomisko stāvokli, ar fizisko veselību, spēju strādāt un atpūsties, ar dzīves un mājokļa stāvokli, ar darbu un ar brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm.
- Kopējā apmierinātības (visus dzīves kvalitātes aspektus ietverot) līmenis ar dzīves kvalitāti visu teritoriju respondentiem kopumā ir 65%, kas vērtējams kā vidējs, un to ietekmē respondentu izglītība, ienākumu līmenis, kā arī māsaimniecības lielums.

Diskusijai par projekta tālākām aktivitātēm

- Ņemot vērā apmierinātību ar dzīves kvalitāti, aptuveni 30 % respondentu galvenās prioritātes varētu būt ekonomiskās situācijas uzlabošana, darbs, mājokļa remonts un labiekārtošana, fiziskā veselības stāvokļa uzlabošana, nevis vides aizsardzības un ilgtspējīgas vides resursu izmantošanas jautājumi. Līdz ar to aptuveni 30% vai vairāk respondenti (riskā populācija) varētu nebūt gatavi pieņemt un veikt jebkādas izmaiņas saistītas ekosistēmu pakalpojumu ilgtspējīgu izmantošanas nodrošināšanas idejām. Kā arī jāērķinās ar iedzīvotāju pakļaušanos bezcerībai un motivācijas trūcumam kaut ko mainīt.
- Tāpēc sagatavotiem materiāliem ir jābūt maksimāli praktiskiem, kas sniedz zināšanas par pamatjautājumiem un neprasa lielus finansiālus ieguldījumus. Te varētu dalīt divos līmeņos: informācija „parastajam iedzīvotājam” un informācija „uzņēmējam, zemniekam”. Konceptijai, bez

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

RSU Darba
drošības un vides
veselības institūts

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

vides aspekta, jāietver arī ekonomiskie, veselības un infrastruktūras jautājumi, norādot, ka lētāk, veselīgāk un videi draudzīgāk dzīvot, saimniekot un atpūsties (minot konkrētas aktivitātes) ĪADT.

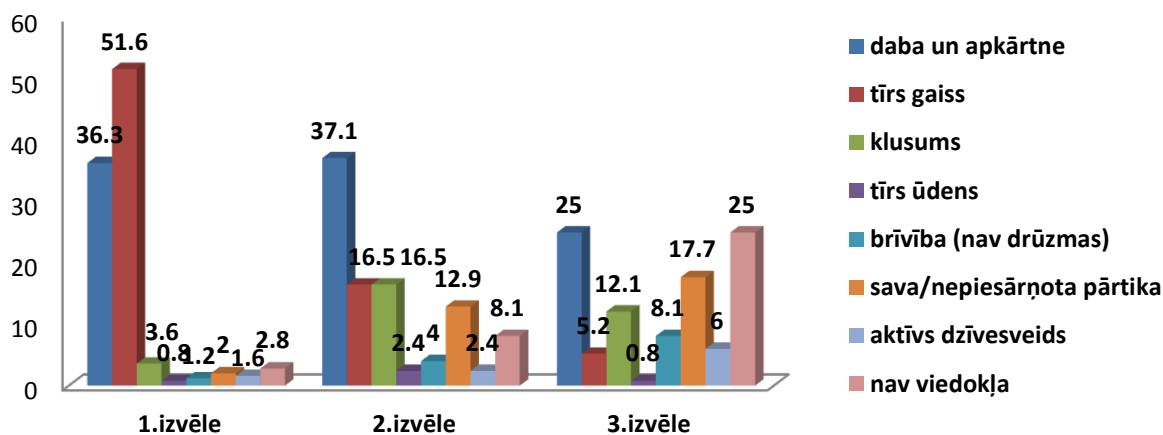
Respondentu viedokļa analīze par jautājumu „Nosauciet trīs, Jūsaprāt, galvenos iemeslus, kāpēc šeit dzīvot veselīgi?”

Biežāk minētie iemesli, kāpēc šeit dzīvot ir veselīgi, gan 1.izvēlē, gan 2.izvēlē, gan 3.izvēlē ir līdzīgi (skatīt 7.attēlu):

- daba (mežs, jūra, skaisti skati u.c.);
- klusums – nav troksnis (mašīnas, rūpnīcas);
- tīrs gaiss un sava/nepiesārņota pārtika.

Sakrīt ar jautājuma 10.1.3. „Nosauciet trīs, Jūsaprāt, galvenos iemeslus „kāpēc šeit dzīvot veselīgi?” atbildēm, kur vēl nāk klāt var atpūsties un sportot dabā, senču vērtības un pozitīvu enerģiju var iegūt.

Kāpēc šeit dzīvot ir veselīgāk? (visās teritorijās kopā)

7.attēls. Respondentu viedoklis par to, kāpēc dzīvot ĪADT ir veselīgāk.

Arī, analizējot šo jautājumu pa teritorijām, redzams, ka visbiežāk respondenti ir minējuši iemeslus, kāpēc dzīvot konkrētā teritorijā ir veselīgāk, ir daba un apkārtnē, tīrs gaiss, klusums un sava/nepiesārņota pārtika (skatīt 8., 9., 10.attēlu).

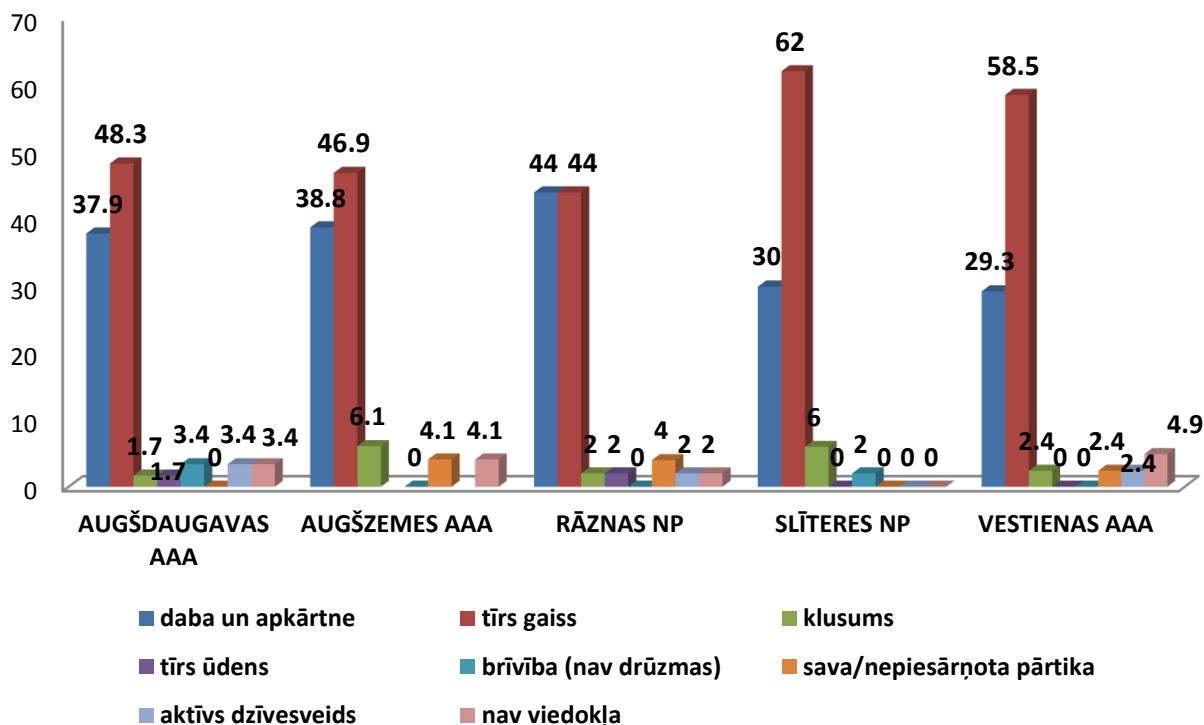
Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Kāpēc šeit dzīvot ir veselīgāk? (1.izvēle pēc teritorijām)

8.attēls. Respondentu viedoklis pa teritorijām par 1. izvēli, kāpēc dzīvot ĪADT ir veselīgāk konkrētā teritorijā.

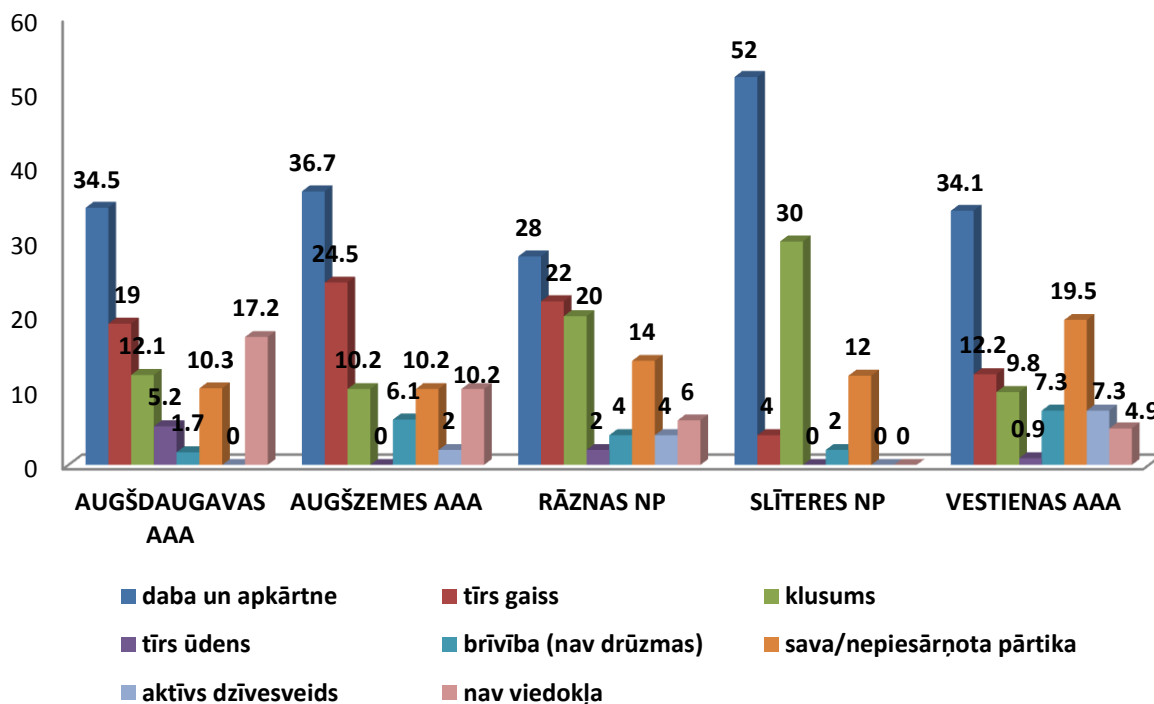
Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Kāpēc šeit dzīvot ir veselīgāk? (2.izvēle pa teritorijām)

9.attēls. Respondentu viedoklis pa teritorijām par 2. izvēli, kāpēc dzīvot ĪADT ir veselīgāk konkrētā teritorijā.

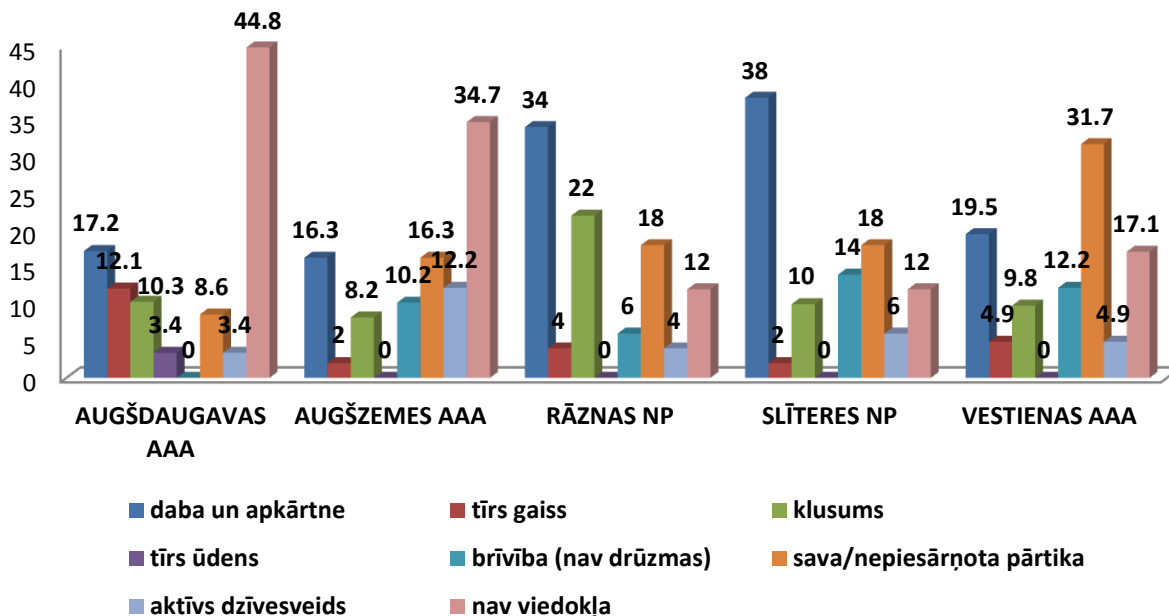
Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Kāpēc šeit dzīvot ir veselīgāk? (3.izvēle pa teritorijām)

10.attēls. Respondentu viedoklis pa teritorijām par 3. izvēli, kāpēc dzīvot ĪADT ir veselīgāk konkrētā teritorijā.

Kopsavilkums un komentārs diskusijai

- Respondentu biežāk minētie iemesli ” kāpēc šeit dzīvot ir veselīgi” ir daba un apkārtnē (mežs, jūra, skaisti skati u.c.), klusums – nav troksnis (mašīnas, rūpnīcas), tīrs gaiss un sava/nepiesārņota pārtika.
- Respondentu minētie veselībai nozīmīgie apstākļi: daba un apkārtnē (mežs, jūra, skaisti skati u.c.), klusums – nav troksnis (mašīnas, rūpnīcas), tīrs gaiss un sava/nepiesārņota pārtika, ir/var būt par cilvēkus motivējošiem faktoriem, lai domātu par ilgtspējīgu dabas resursu izmantošanu un mainītu savu attieksmi un rīcību dabas resursu saglabāšanā.

Vides piesārņojuma ietekmes uz veselību un labsajūtu izvērtējums

Lielākoties jautājumos par vides piesārņojuma ietekmes uz veselību un labsajūtu visvairāk respondentu (vairāk kā puse respondentu) ir minējuši, ka vides piesārņojums viņus neietekmē, Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

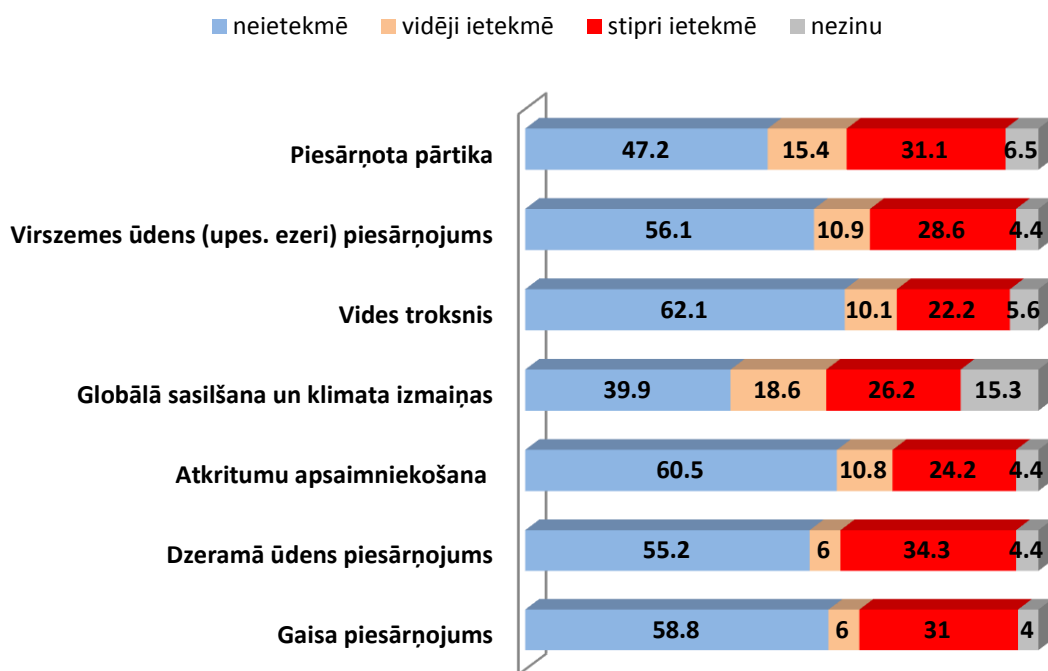

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra
izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības
ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības
veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas
pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

izņemot jautājumus par dzeramā ūdens piesārņojumu un globālās sasilšanas un klimata izmaiņām (skatīt 11.attēlu).

Vides piesārņojuma ietekmes izvērtējums (visās
teritorijās)

11.attēls. Respondentu atbildes par vides piesārņojuma ietekmi uz veselību un labsajūtu visās teritorijās kopā (atbildes: neietekmē = neietekmē (1) + mazliet ietekmē (2); vidēji ietekmē = vidēji ietekmē (3) + ietekmē (4); stipri ietekmē = jūtami ietekmē (5) + stipri ietekmē (6) + ļoti stipri ietekmē (7)).

Augšdaugavas AAA respondenti visbiežāk ir minējuši, ka virszemes ūdeņu piesārņojums (43%), gaisa piesārņojums (40%), dzeramā ūdens piesārņojums (38%) un piesārņota pārtika ietekmē (33%) stipri ietekmē viņu veselību un labsajūtu (skatīt 12.attēlu).

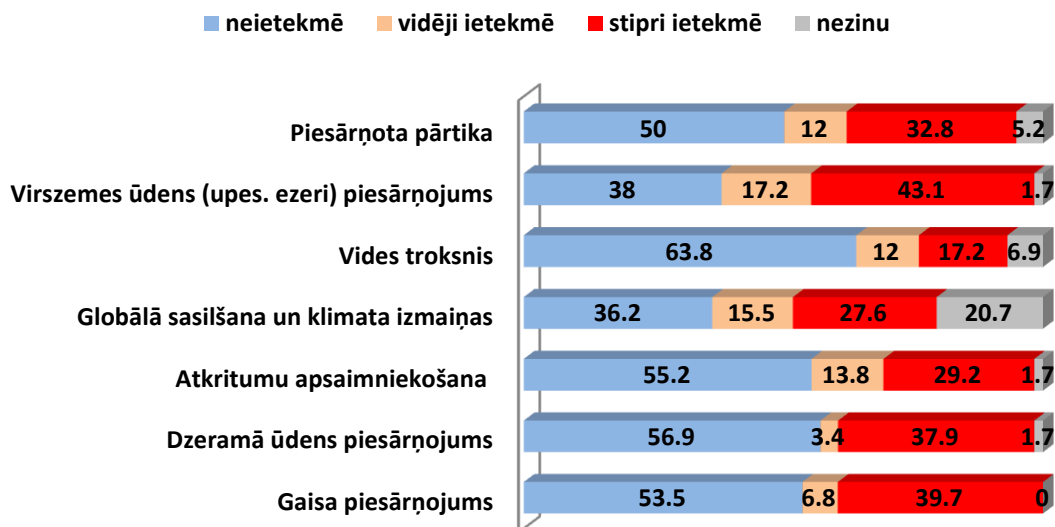
Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

**Augšdaugavas AAA vides piesārņojuma ietekmes
izvērtējums**

12.attēls. Respondentu atbildes par vides piesārņojuma ietekmi uz veselību un labsajūtu Augšdaugavas AAA.

Augšzemes AAA respondenti izteikti biežāk ir minējuši, ka virszemes ūdeņu piesārņojums (84%), gaisa piesārņojums (82%), dzeramā ūdens piesārņojums (84%) un piesārņota pārtika ietekmē (80%) stipri ietekmē viņu veselību un labsajūtu. Kopumā Augšzemes AAS visos jautājumos vairāk kā puse respondentu norāda uz stipru vides piesārņojumu (skatīt 13.attēlu).

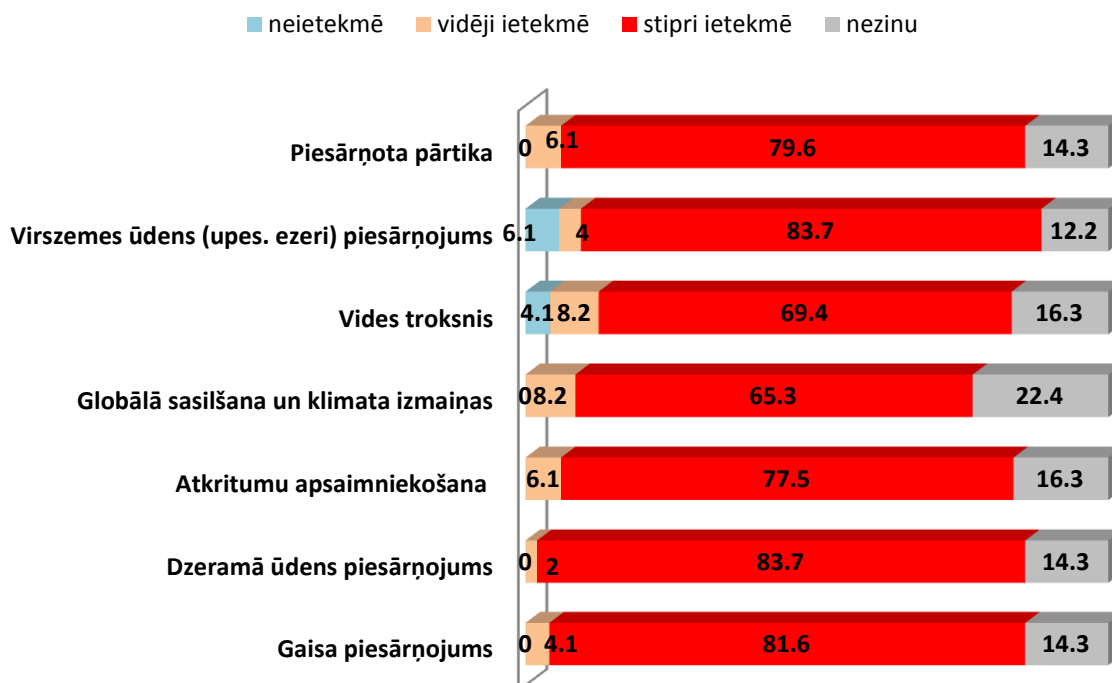
Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Augšzemes AAA vides piesārņojuma ietekmes izvērtējums

13.attēls. Respondentu atbildes par vides piesārņojuma ietekmi uz veselību un labsajūtu Augšzemes AAA.

Rāznas NP respondenti, salīdzinot ar iepriekšējām teritorijām, mazāk norāda vides piesārņojuma ietekmi uz veselību, visbiežāk viņi ir minējuši, ka gaisa piesārņojums (14%) un globālā sasilšana un klimata izmaiņas ietekmē (14%) stipri ietekmē viņu veselību un labsajūtu (skatīt 14.attēlu).

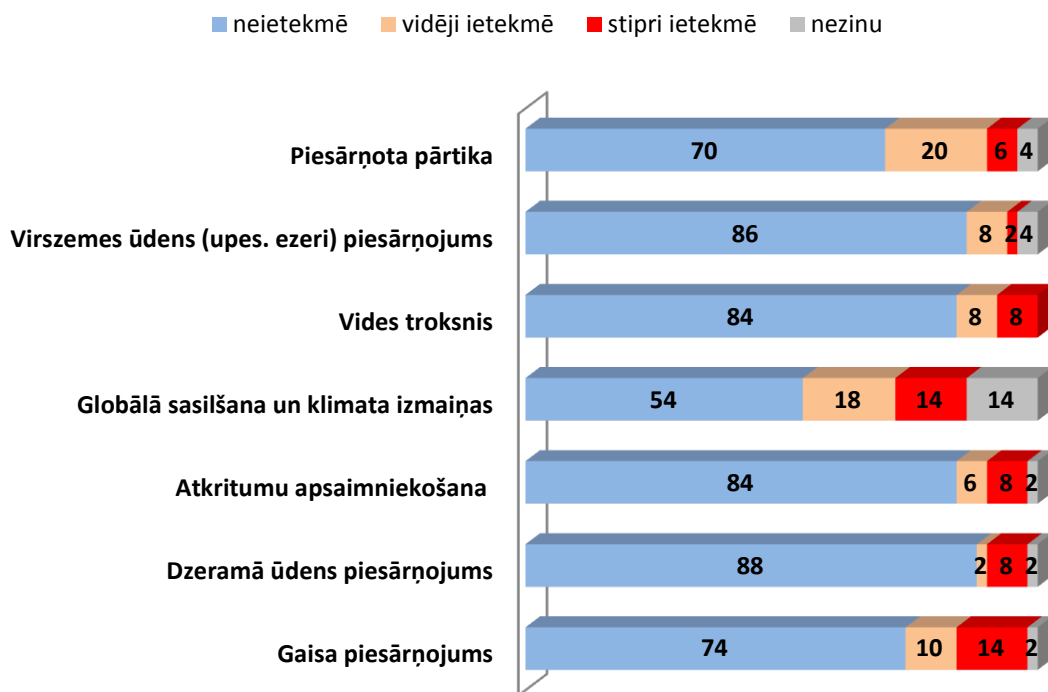
Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Rāznas NP vides piesārņojuma ietekmes novērtējums

14.attēls. Respondentu atbildes par vides piesārņojuma ietekmi uz veselību un labsajūtu Rāznas NP.

Slīteres NP respondenti visbiežāk ir minējuši, ka dzeramā ūdens piesārņojums (32%), piesārņota pārtika (20%) un globālā sasilšana un klimata izmaiņas ietekmē (10%) stipri ietekmē viņu veselību un labsajūtu (skatīt 15.attēlu).

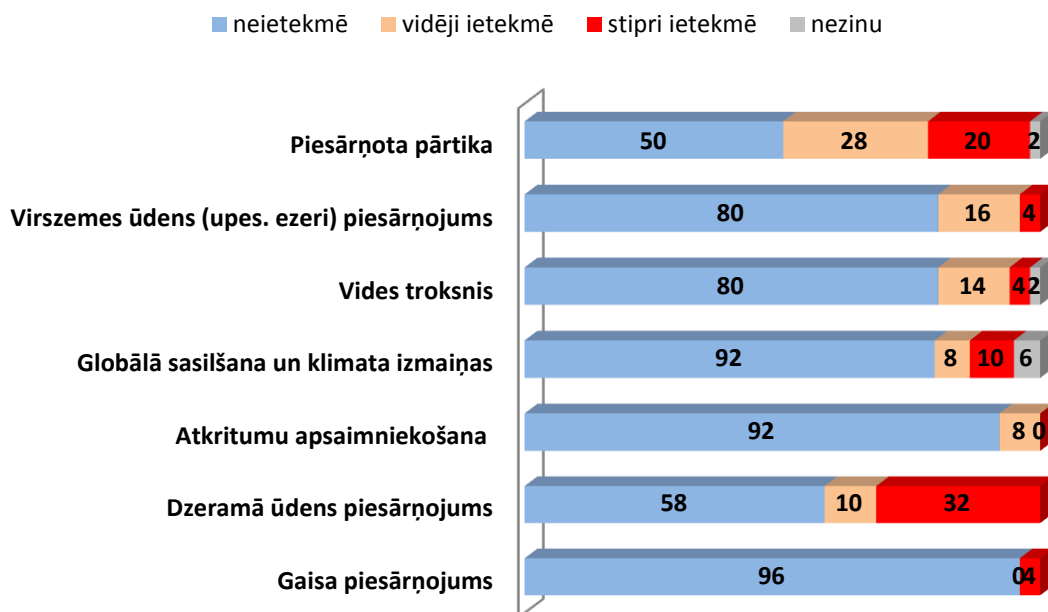
Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Slīteres NP vides piesārņojuma ietekmes novērtējums

15.attēls. Respondentu atbildes par vides piesārņojuma ietekmi uz veselību un labsajūtu Slīteres NP.

Vestienas AAA respondenti visbiežāk ir minējuši, ka gaisa piesārņojums (15%), piesārņota pārtika (15%) un globālā sasilšana un klimata izmaiņas ietekmē (12%) stipri ietekmē viņu veselību un labsajūtu (skatīt 16.attēlu).

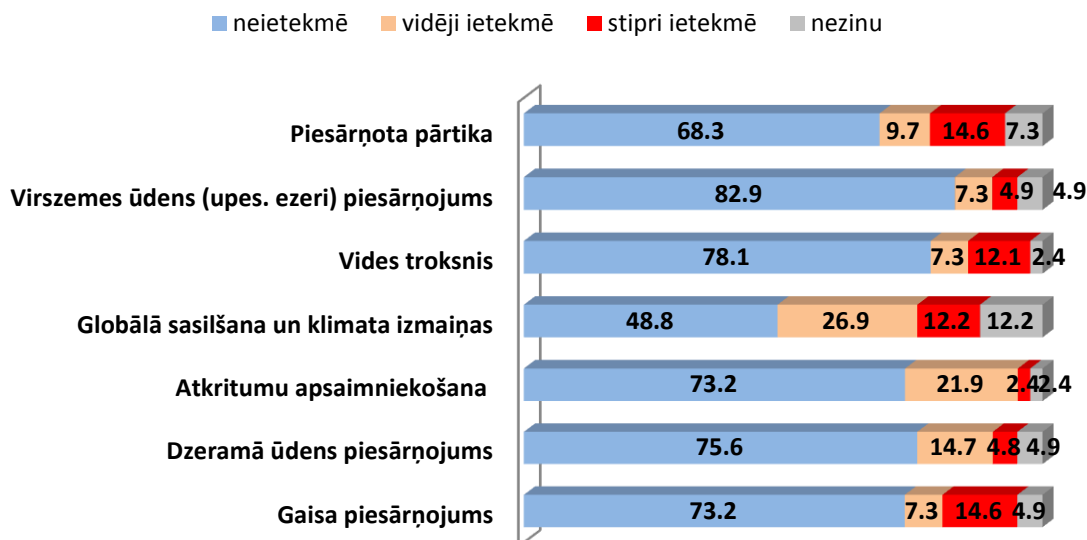
Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Vestienas AAA vides piesārņojuma ietekmes novērtējums

16.attēls. Respondentu atbildes par vides piesārņojuma ietekmi uz veselību un labsajūtu Vestienas AAA.

Secinājumi par vides piesārņojuma ietekmi uz veselību un labsajūtu

- Kopumā vairāk kā pusei respondentu vides piesārņojums neietekmē veselību un labsajūtu, bet 24% (atkritumu apsaimniekošana) līdz 34% (dzeramā ūdens kvalitāte) respondentu vides piesārņojums ietekmē veselību un labsajūtu stipri.
- 65% un vairāk Augšzemes AAA respondenti visos vides piesārņojuma veidos atzīst, ka tie stipri ietekmē viņu veselību un labsajūtu.
- Augšdaugavas AAA respondenti 30% un vairāk gadījumu vides piesārņojuma ietekmi ir minējuši kā stipru, izņemot jautājumus par vides troksni un globālo sasilšanu un klimata izmaiņām.
- Slīteres NP respondenti kā galvenās problēmas vides piesārņojuma ietekmes uz veselību un labsajūtu ir minējuši dzeramā ūdens kvalitāti un piesārņotu pārtiku.
- Rāznas NP respondenti visretāk ir minējuši, ka vides piesārņojums negatīvi ietekmē viņu veselību.

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Komentāri diskusijai par tālākām projekta aktivitātēm

- Respondenti atkritumu apsaimniekošanu visretāk ir minējuši kā vides problēmu saistībā ar ietekmi uz veselību un labsajūtu, bet intervijās tika noskaidrots, ka atkritumus daudzās vietās nesavāc centralizēti, tie tiek dedzināti un aprakti. Šis aspekts ir jāņem vērā, domājot par informatīviem materiāliem (ar mērķi izmainīt apziņu, attieksmi un rīcību) un ieteikumiem ilgtspējīgai dabas resursu izmantošanai.
- Konceptijā un informatīvos materiālos jāpievērš uzmanība klimata izmaiņu jautājumam (piemēram, arī atkritumu dedzināšana to veicina) indivīda rīcības līmenī, pārtikas jautājumā (jāmudina izmantot vietējos resursus - pašiem jāaudzē un tas valdībai būtu jāveicina), vides troksnim (ietekmes uz vidi novērtēšanas procesā), dzeramā ūdens kvalitātei, kā arī virszemes ūdeņu jautājumam. Problēmteritorija vides piesārņojumā ir Augšzeme!

Attieksmes par vides piesārņojuma jautājumiem izvērtējums

Kopumā visi respondenti ir minējuši, ka viņi ir gatavi iesaistīties vides saudzēšanas aktivitātēs (63%), 27% respondentu uzskata, ka vides piesārņojums ir problēma viņu dzīves vietā, 55% respondentu - piesārņojuma samazināšana/novēršana ir ārpus viņu kontroles, 84% respondentu uztraucas par dzīves vides kvalitāti, domājot, ka nākotnē tur varētu dzīvot viņu bērni, 57% respondentu aktīvi ir iesaistījušies vides saudzēšanas procesā, 13% respondentu uzskata, ka otrreizējai atkritumu šķirošanai nav jābūt pieejamai visām mājāsaimniecībām, 86% respondentu domā, ka vides kvalitātes uzlabošana ir katra iedzīvotāja atbildība, 52% respondentu atbalsta nodokļu palielināšanu vides aizsardzības mērķiem, 80,2% respondentu būtu gatavi maksāt dārgāk par preci/pakalpojumu, ja vien ražotājs būtu izmantojis dārgākas tehnoloģijas vides saudzēšanai, 88% respondentu piekrīt augstākiem sodiem vides piesārņotājiem pat, tad, ja viņi kaut nedaudz iegulda vides saudzēšanas procesā (skatīt 17.attēlu).

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

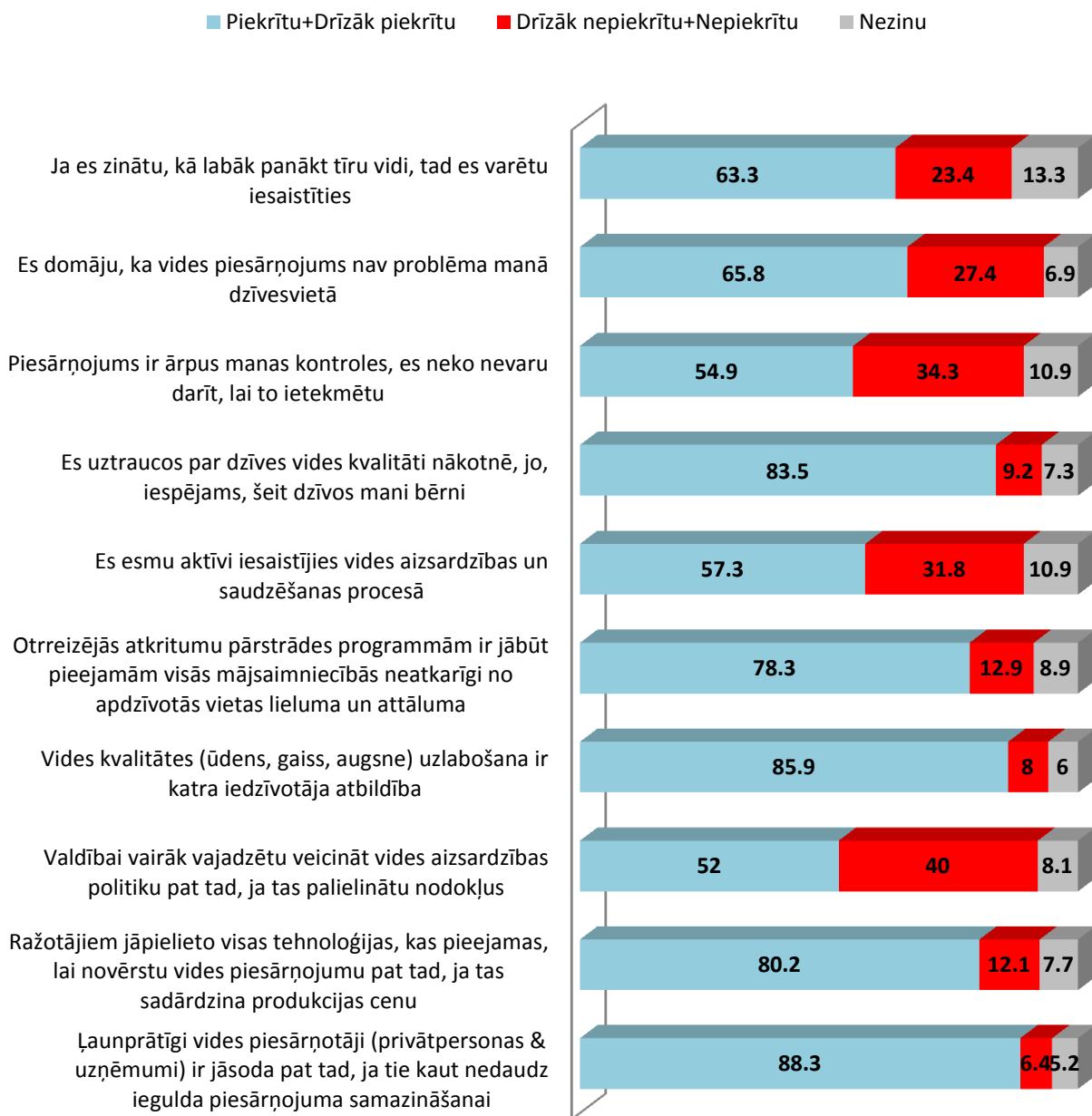

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Attieksme par vides piesārņojuma jautājumiem (visas teritorijas)

17.attēls. Respondentu attieksme par vides piesārņojuma jautājumiem visās teritorijās.

69% Augšdaugavas AAA respondentu ir minējuši, ka viņi ir gatavi iesaistīties vides saudzēšanas aktivitātēs, 28% respondentu uzskata, ka vides piesārņojums ir problēma viņu dzīves vietā, 67%

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

**Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra
izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības
ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības
veidošanai “ (EKOSOC_LV)**

**Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas
pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”**

respondentu - piesārņojuma samazināšana/novēršana ir ārpus viņu kontroles, 88% respondentu uztraucas par dzīves vides kvalitāti, domājot, ka nākotnē tur varētu dzīvot viņu bērni, 50% respondentu aktīvi ir iesaistījušies vides saudzēšanas procesā, 7% respondentu uzskata, ka otrreizējai atkritumu šķirošanai nav jābūt pieejamai visām mājāsaimniecībām, 83% respondentu domā, ka vides kvalitātes uzlabošana ir katra iedzīvotāja atbildība, 53% respondentu atbalsta nodokļu palielināšanu vides aizsardzības mērķiem, 78% respondentu būtu gatavi maksāt dārgāk par preci/pakalpojumu, ja vien ražotājs būtu izmantojis dārgākas tehnoloģijas vides saudzēšanai, 97% respondentu piekrīt augstākiem sodiem vides piesārņotājiem pat, tad, ja viņi kaut nedaudz iegulda vides saudzēšanas procesā (skatīt 18.attēlu).

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

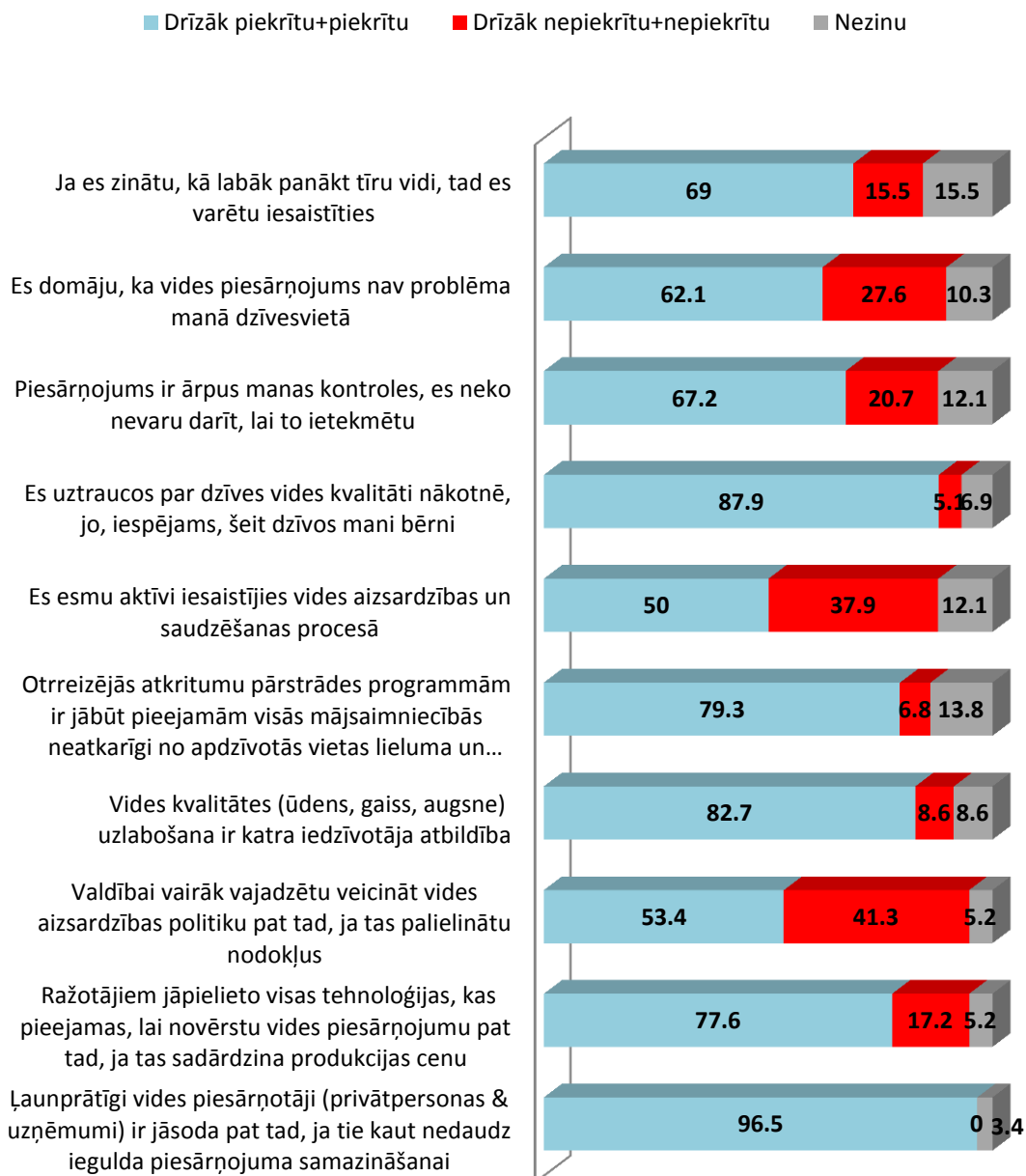

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Attieksme par vides piesārņojuma jautājumiem
(Augšdaugavas AAA)

18.attēls. Respondentu attieksme par vides piesārņojuma jautājumiem Augšdaugavas AAA.

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

**Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra
izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības
ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības
veidošanai “ (EKOSOC_LV)**

**Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas
pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”**

Lielākā daļa Augšzemes AAA respondentu (67%) ir minējuši, ka viņi ir gatavi iesaistīties vides saudzēšanas aktivitātēs, 37% respondentu uzskata, ka vides piesārņojums ir problēma viņu dzīves vietā, 41% respondentu - piesārņojuma samazināšana/novēršana ir ārpus viņu kontroles, 74% respondentu uztraucas par dzīves vides kvalitāti, domājot, ka nākotnē tur varētu dzīvot viņu bērni, 49% respondentu aktīvi ir iesaistījušies vides saudzēšanas procesā, 16% respondentu uzskata, ka otrreizējai atkritumu šķirošanai nav jābūt pieejamai visām mājsaimniecībām, 82% respondentu domā, ka vides kvalitātes uzlabošana ir katra iedzīvotāja atbildība, 78% respondentu atbalsta nodokļu palielināšanu vides aizsardzības mērķiem, 88% respondentu būtu gatavi maksāt dārgāk par preci/pakalpojumu, ja vien ražotājs būtu izmantojis dārgākas tehnoloģijas vides saudzēšanai, 92% respondentu piekrīt augstākiem sodiem vides piesārņotājiem pat, tad, ja viņi kaut nedaudz iegulda vides saudzēšanas procesā (skatīt 19.attēlu).

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

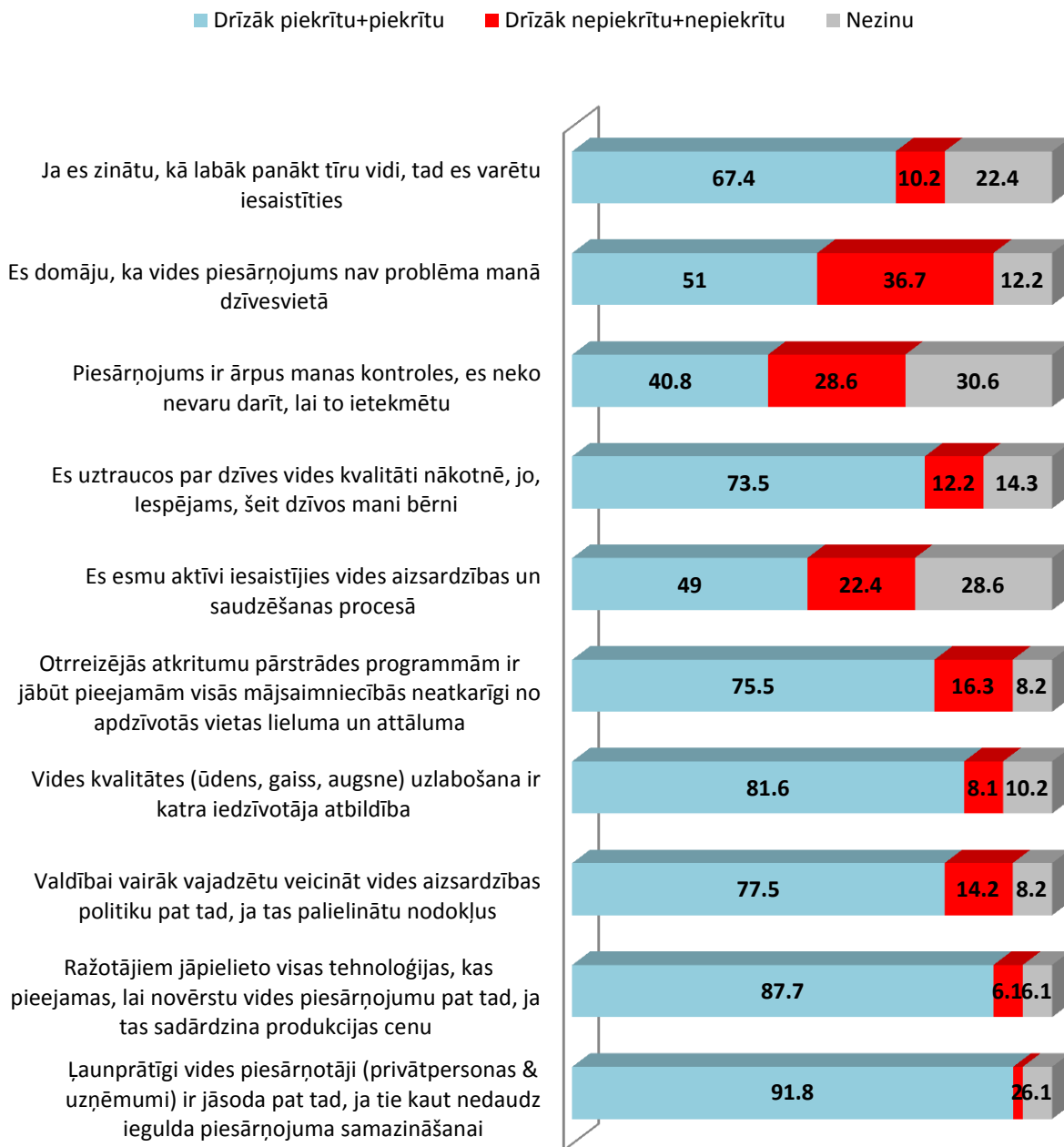

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Attieksme par vides piesārņojuma jautājumiem (Augšzemes AAA)

19.attēls. Respondentu attieksme par vides piesārņojuma jautājumiem Augšzemes AAA.

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

**Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra
izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības
ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības
veidošanai “ (EKOSOC_LV)**

**Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas
pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”**

Rāznas NP respondenti (74%) ir minējuši, ka viņi ir gatavi iesaistīties vides saudzēšanas aktivitātēs, 26% respondentu uzskata, ka vides piesārņojums ir problēma viņu dzīves vietā, 62% respondentu - piesārņojuma samazināšana/novēršana ir ārpus viņu kontroles, 90% respondentu uztraucas par dzīves vides kvalitāti, domājot, ka nākotnē tur varētu dzīvot viņu bērni, 72% respondentu aktīvi ir iesaistījušies vides saudzēšanas procesā, 6% respondentu uzskata, ka otrreizējai atkritumu šķirošanai nav jābūt pieejamai visām mājssaimniecībām, 88% respondentu domā, ka vides kvalitātes uzlabošana ir katra iedzīvotāja atbildība, 36% respondentu atbalsta nodokļu palielināšanu vides aizsardzības mērķiem, 84% respondentu būtu gatavi maksāt dārgāk par preci/pakalpojumu, ja vien ražotājs būtu izmantojis dārgākas tehnoloģijas vides saudzēšanai, 82% respondentu piekrīt augstākiem sodiem vides piesārņotājiem pat, tad, ja viņi kaut nedaudz iegulda vides saudzēšanas procesā (skatīt 20.attēlu).

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

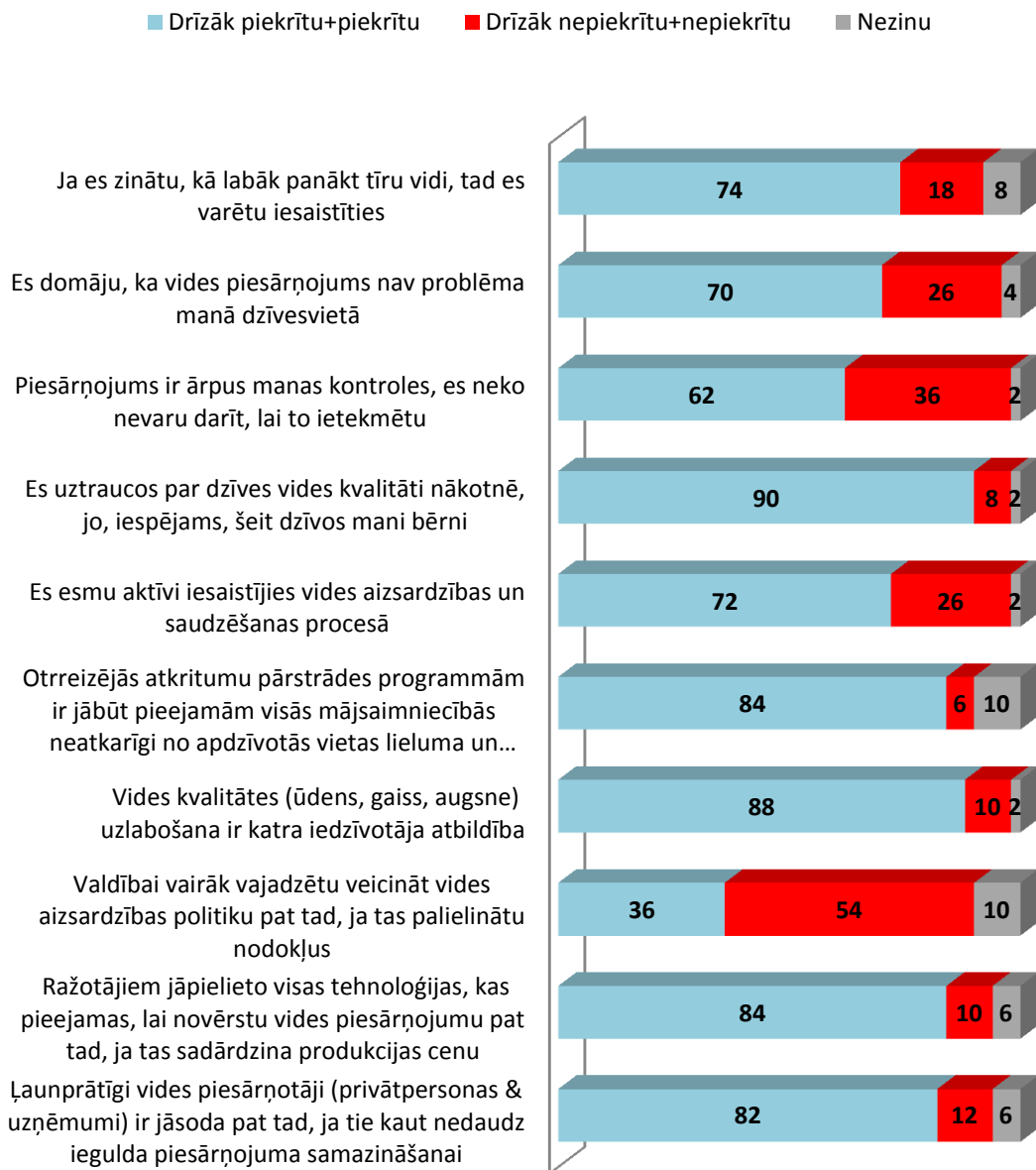

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Attieksme par vides piesārņojuma jautājumiem (Rāznas NP)

20.attēls. Respondentu attieksme par vides piesārņojuma jautājumiem Rāznas NP.

Slīteres NP respondenti (42%) ir minējuši, ka viņi ir gatavi iesaistīties vides saudzēšanas aktivitātēs, 30% respondentu uzskata, ka vides piesārņojums ir problēma viņu dzīves vietā, 50% respondentu - piesārņojuma samazināšana/novēršana ir ārpus viņu kontroles, 84% respondentu uztraucas par dzīves

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

**Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra
izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības
ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības
veidošanai “ (EKOSOC_LV)**

**Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas
pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”**

vides kvalitāti, domājot, ka nākotnē tur varētu dzīvot viņu bērni, 64% respondentu aktīvi ir iesaistījušies vides saudzēšanas procesā, 12% respondentu uzskata, ka otrreizējai atkritumu šķirošanai nav jābūt pieejamai visām mājsaimniecībām, 84% respondentu domā, ka vides kvalitātes uzlabošana ir katra iedzīvotāja atbildība, 40% respondentu atbalsta nodokļu palielināšanu vides aizsardzības mērķiem, 68% respondentu būtu gatavi maksāt dārgāk par preci/pakalpojumu, ja vien ražotājs būtu izmantojis dārgākas tehnoloģijas vides saudzēšanai, 86% respondentu piekrīt augstākiem sodiem vides piesārņotājiem pat, tad, ja viņi kaut nedaudz iegulda vides saudzēšanas procesā (skatīt 21.attēlu).

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

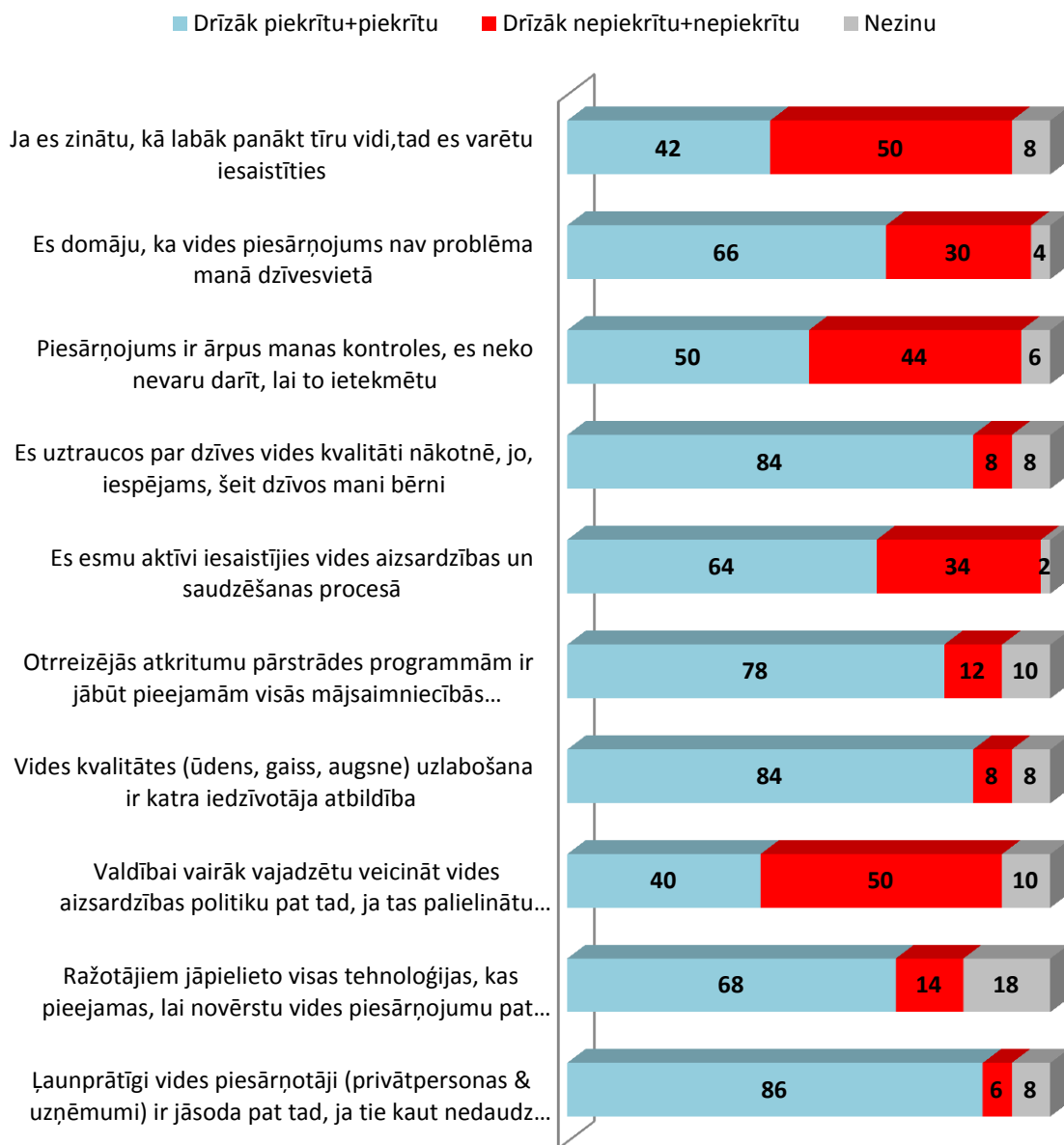

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Attieksme par vides piesārņojuma jautājumiem (Slīteres NP)

21.attēls. Respondentu attieksme par vides piesārņojuma jautājumiem Slīteres NP teritorijās.

Vestienas AAA respondenti (63%) ir minējuši, ka viņi ir gatavi iesaistīties vides saudzēšanas aktivitātēs, 15% respondentu uzskata, ka vides piesārņojums ir problēma viņu dzīves vietā, 51%

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

**Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra
izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības
ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības
veidošanai “ (EKOSOC_LV)**

**Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas
pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”**

respondentu - piesārņojuma samazināšana/novēršana ir ārpus viņu kontroles, 81% respondentu uztraucas par dzīves vides kvalitāti, domājot, ka nākotnē tur varētu dzīvot viņu bērni, 51% respondentu aktīvi ir iesaistījušies vides saudzēšanas procesā, 27% respondentu uzskata, ka otrreizējai atkritumu šķirošanai nav jābūt pieejamai visām mājssaimniecībām, 95% respondentu domā, ka vides kvalitātes uzlabošana ir katra iedzīvotāja atbildība, 54% respondentu atbalsta nodokļu palielināšanu vides aizsardzības mērķiem, 85% respondentu būtu gatavi maksāt dārgāk par preci/pakalpojumu, ja vien ražotājs būtu izmantojis dārgākas tehnoloģijas vides saudzēšanai, 83% respondentu piekrīt augstākiem sodiem vides piesārņotājiem pat, tad, ja viņi kaut nedaudz iegulda vides saudzēšanas procesā (skatīt 22.attēlu). 95% Vestienas AAA respondentu uzskata, ka vides kvalitātes uzlabošana ir katra atbildība, bet tomēr 27% respondentu uzskata, ka otrreizējai atkritumu pārstrādes programmai nav jābūt pieejamai katrai mājssaimniecībai un tikai 63% respondentu ir gatavi iesaistīties vides saudzēšanas aktivitātēs.

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

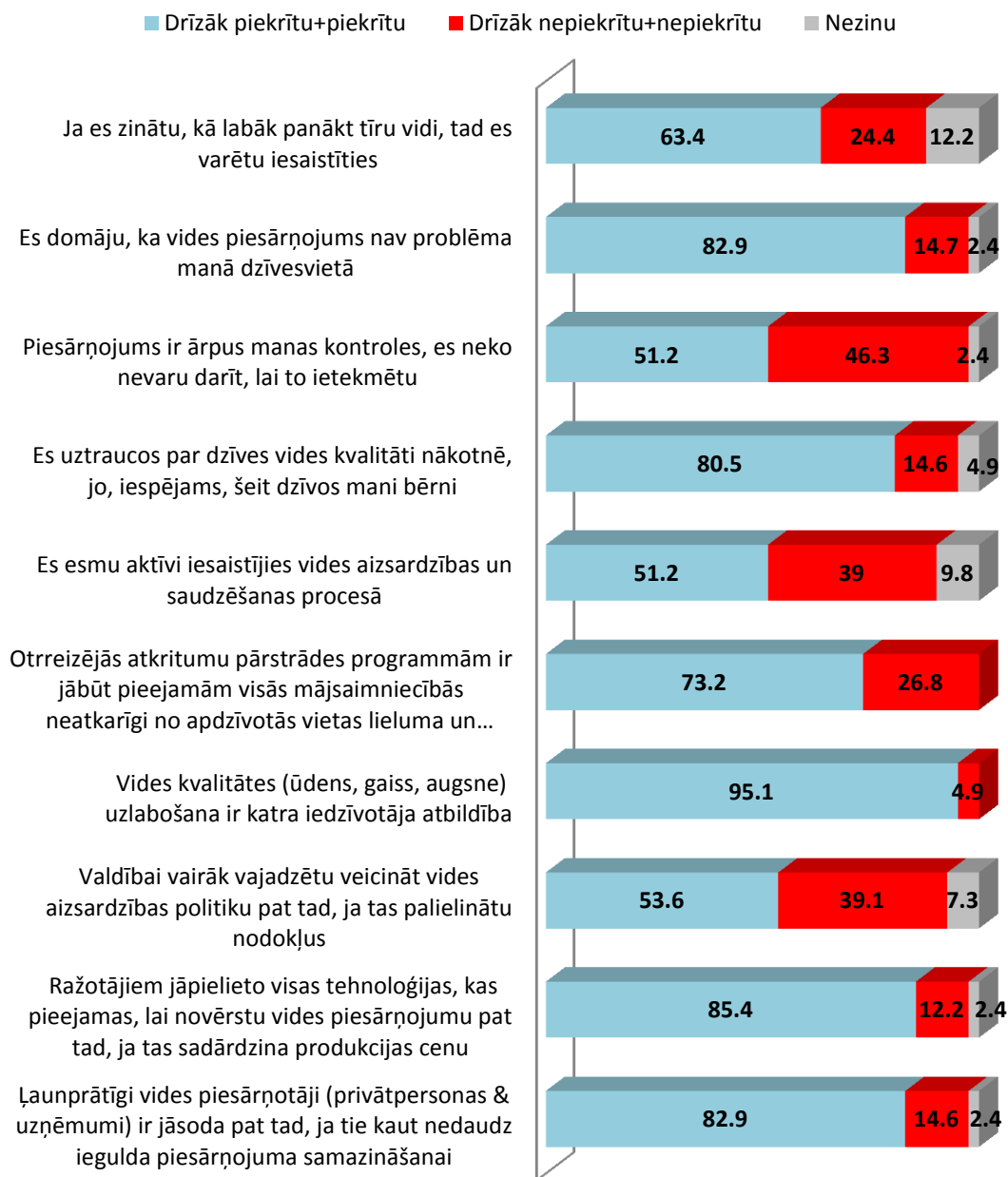

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai” (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Attieksme par vides piesārņojuma jautājumiem (Vestienas AAA)

22.attēls. Respondentu attieksme par vides piesārņojuma jautājumiem Vestienas AAA teritorijās.

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Kopsavilkums par attieksmi pret vides piesārņojuma jautājumiem

- Vides aizsardzības jautājumus par svarīgiem uzskata kopumā lielākā daļa ĪADT dzīvojošie respondenti minot, ka:
- 63% respondentu ir gatavi iesaistīties vides saudzēšanas (tīras vides) aktivitātēs (visbiežāk - 74% Rāznas NP respondentu un visretāk - 42% Slīteres NP), un tas norāda, ka vēl gandrīz puse iedzīvotāju ir iespējamā izglītojošā projekta mērķauditorija,
- 27% respondentu uzskata, ka vides piesārņojums ir problēma viņu dzīves vietā (visbiežāk - 37% Augšzemes AAA respondentu un visretāk – 15% Vestienas AAA),
- 55% respondentu - piesārņojuma samazināšana/novēršana ir ārpus viņu kontroles (visbiežāk - 67% Augšdaugavas AAA respondentu un visretāk – 41% Augšzemes AAA respondentu),
- 84% respondentu uztraucas par dzīves vides kvalitāti, domājot, ka nākotnē tur varētu dzīvot viņu bērni (visbiežāk - 90% Rāznas NP respondentu un visretāk – 74% Augšzemes AAA respondentu),
- 57% respondentu aktīvi ir iesaistījušies vides saudzēšanas procesā (visbiežāk - 72% Rāznas NP respondentu un visretāk – 49% Augšzemes AAA),
- 13% respondentu uzskata, ka otrreizējai atkritumu šķirošanai nav jābūt pieejamai visām māsaimniecībām (visbiežāk - 27% Vestienas AAA respondentu un visretāk – 6% Rāznas NP),
- 86% respondentu domā, ka vides kvalitātes uzlabošana ir katra iedzīvotāja atbildība (visbiežāk - 95% Vestienas AAA respondentu un visretāk – 82% Augšzemes AAA),
- 52% respondentu atbalsta nodokļu palielināšanu vides aizsardzības mērķiem (visbiežāk - 78% Augšzemes AAA respondentu un visretāk – 36% Rāznas NP),
- 80,2% respondentu būtu gatavi maksāt dārgāk par preci/pakalpojumu, ja vien ražotājs būtu izmantojis dārgākas tehnoloģijas vides saudzēšanai (visbiežāk - 88% Augšzemes AAA respondentu un visretāk – 68% Rāznas NP),
- 88% respondentu piekrīt augstākiem sodiem vides piesārņotājiem pat, tad, ja viņi kaut nedaudz iegulda vides saudzēšanas procesā (visbiežāk - 97% Augšdaugavas AAA respondentu un visretāk – 82% Rāznas AAA).
- Kopumā lielākā daļa respondentu atbalsta bargākus sodus, jaunas tehnoloģijas vides saudzēšanai, saprot savu lomu vides saudzēšanā un ir gatavi iesaistīties vides saudzēšanas procesā.

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

Valsts pētījumu programma “Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai “ (EKOSOC_LV)

Projekts Nr. 5.2.9. “Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu”

Komentāri diskusijai, plānojot tālākās projekta aktivitātes

- Konceptijā un informatīvos materiālos jāpievērš uzmanība respondentu motivējošiem apstākļiem vides saudzēšanas jomā, t.i., norādot ilgtspējīga saimniekošanas politika nav vajadzīga valstij, bet gan cilvēkiem un nākotnē viņu bērniem.

Pētījums veikts EKOSOC_LV ietvaros, sadarbojoties Rīgas Stradiņa universitātes, Daugavpils Universitātes, Vidzemes Augstskolas un Liepājas Universitātes pētniekiem.

